

AASTAST 1925

HUGO TREFFNERI GÜMNAASIUM

OKTOOBER 2018

MILLANG

KUIDAS TULLA TOIME KÕLEDA SÜGISEGA?

Küllastasin hiljuti üht Euroopa lõunapoolseimat riiki. Kui seal ühel tööpäevahommikul kella kaheksa paiku hotelliaknast välja kiikasin, avanes vaatepilt, kus töömees lähedal asuval ehitusplatsil hoolega tsementi laiali jaotas ja samal ajal täiesti kõrist väga entusiastlikult mingit viisijuppi laulis. Kõlaval häälel lõõritas ta midagi, mis kõlas umbes nagu „’O Sole Mio!“. Tundus, et hoolimata varasest kellaajast ja karmist kuumusest pakkus töö tegemine ehitajale lausa nii palju lusti, et häälepaelad tuli valla päästa.

Kuidas aga siin, kaugel põhjas, külmal pimedal ajal, mil sügistuuled õues möllavad, endas samasugune tööind üles leida? Uus periood on alanud ja tuleb taas tarkust pähe ajama hakata, aga samas hiilib sügisväsimus või -masendus ähvardavalt nurga tagant ligi.

Et vihmaudust päikese välja võlumine jääb šamaanide saladuslike rituaalide ülesandeks ja tavainimesel siin võimu pole, tundub mulle, et tegelikult ei tule ilma üle kurtmine kellelegi kuidagi kasuks. Küll aga võib

igaüks enda jaoks avastada nippe, mis kõledatel päevadel soojust hinge toovad. Kellele mõjub tass teed ja pooltunnike uusimat indie-muusikat mängivas kohvikus, kes tõstab oma endorfiinide taset spordisaalis rassides, kes süveneb Miilanguisse. Sellised väikesed toredad elamused toovad uut energiat, mida enda kasuks rakendada, ja nii ei tundugi sügis enam lootusetult pikk ja pime.

Jõudu ja jaksu, treffneristid!

KIRKE MARIA LEPIK
peatoimetaja

Hugo kiidab: Kõiki vilistlasi, kellele kooli käekäik endiselt korda läheb

Maurus laidab: Neid, kes arvestuseks õppimist alles eelneval õhtul alustasid ja nii oma väärtuslikke unetunde kaotasid

FOTOGRAAFID
Erik Hõim
Stiina-Liis Koddanipork
Riti Ly Lukk
Elisabeth Prants
Jürgen Öövel

TOIMETUS
Annika Arrak
Ester Asso
Grete Isabel Huik
Alicia Jemets
Helene Maria Kikas
Anni Leena Kolk
Karmen Kukkk
Rachel Kõllo
Rona Britt Luug
Anna-Leena Rämson
Elo Saal
Johannes Sarapuu
Brenda Tarn
Liisbet Teemaa
Anna Weidebaum

KAANEFOTO
Jürgen Öövel

JUHENDAJA
Age Salo

PEATOIMETAJA
Kirke Maria Lepik

KEELETOIMETUS
Kirke Laura Allik
Kadri Jõul
Grethen Saar

KÜLJENDUS
Tanel Tamm
Olivia Raudsik
Anette Habanen

SOTSIAALMEEDIA TOIMETUS
Rachel Kõllo
Mari Leito

AITÄH, ÕPETAJAD!

KARMEN KUKK

Argitoimetuste kõrvalt kipuvad tänusõnad ununema, kuid õnneks tulevad meile aeg-ajalt appi tähtpäevad. 5. oktoobril oligi võimalus anda tagasi igapäevastele suure töö tegijatele - õpetajatele.

12.e klassi eestvedamisel korraldatud õpetajate päev algas päevakangelaste tervitamisega kollektide rooside ja heade soovidega. Teises vahetunnis panid õpetajad oma teadmised proovile Kahoodis, kus pedagoogidelt küsiti seda, mille teadmist nõuavad õpilastelt nende kolleegid. Kõik koolitunnid olid asjaosaliste rõõmuks pidupäeva puhul lühendatud. Viimase tunni ajal said õpetajad aga teenitud puhkusele, sest nende asemel astusid klassi ette abiturientid. Noo-

Sügispidnik annab alati uuele kooliaastale hoo sisse ning on esimeseks proovikiviks rebase koostööoskusele, mis on edu võti pärast piknikku esseisval ristimisel. Kooliaasta esimene ühine üritus sai sarnaselt päris piknikule toimuda seekord õues.

Veel piknikupäeva hommikul valdas korraldajaid suur vihmahirm. Ilmajaamad andsid erinevaid ennustusi ning väriseva jalaga vaadati aknast välja, oodates otsust kõrgemalt. Korraldajatriol, 11.a klassi Lauri Kuresool, Miikael Marten Kibuspuul ning Georg Elias Humalal, langes kivi südamedelt, kui kell 12 paistis päike ning vihmapiilvi ähvardamas polnudki. Suurt tuult trotsides sättisid korraldava klassi

rematele õpilastele õpetati origamit, viidi läbi mälu-mänge ning isegi korraldati pulmi.

Aktus pakkus nii südamlikke hetki kui ka nalja ja naeru. Igast õpetajast olid õpilaspere andekad kunstnikud joonistanud kingituseks teda iseloomustava pildi. Direktori sõnavõtule, pedagoogide tänamisele ja 10.d klassi õpilase Jasmin Saare muusikalisele vahepealale järgnes tuntud telemängu uusversioon „Me armastame HTG-d“, kus läksid omavahel vastamisi kaks õpetajatest koosnevat võistkonda. Mõõtu võeti meie kooli teemalises mälu-mängus, kolleegide tundmises ja üksteisele võimalikult täpselt loo edasi jutustamises ning võistlus lõppes sõbraliku viigiga. Tore oli näha, et kõike seda nautisid lisaks mängijatele ka pealtvaatajad. Naeruisil nädalavahetust alustavate ja kiidusõnu jagavate õpetajate järgi võis päeva õnnestunuks lugeda.

õpilased end kohtadele Toomemäe eri paigus. Klassidevaheline mõõduvõtt võis alata.

Punktist punkti, köiest köieni

Kõigepealt liikusid klassid endale määratud saatjate juhendamisel punktide vahel, mis paiknesid Toomemäe erinevates nurkades. Punktides andsid kohtunikud klassidele ülesandeid, mille edukas täitmine tõstis kollektiivi skoori. Rebased

Tihe asustus: mitu Treffneristi mahub ühele papitükile?

FOTO: MARI LEITO

FOTO: SIIM OKS

„Me armastame HTG-d“: telemängu ülesanded panid õpetajad pead murdma

Aitäh, õpetajad, teie jätkuva hoole ja armastuse eest!

MITU TREFFNERISTI MAHUB ÜHELE PAPITÜKILE?

JOHANNES SARAPUU

soovisid muidugi võidu peale välja minna: neile vägagi omaselt pakkusid värsked gümnaasistid välja erinevates vormides altkäemaksu lisapunktide teenimiseks. Kassitoome hiiglasliku kausi põhjas toimus veel hulgaliselt teatevõistlusi, mille hulka kuulusid kolme inimese käru ning klassikaline munakandmine. Võistluste vahel sai keha kinnitada, et kõht oleks täis, meel püsiks hea

ja piknik oleks ikka pikniku moodi. Ka lipuvargused ei jäänud tulemata: igal hetkel nooliti teiste klasside lippe ning selle aasta rebaste Facebooki-grupis on näha juba kuulsaks saanud video 11.c klassi poolt sooritatud osavast lipunäppamisest. Pikniku kulminatsioon saabus traditsioonilise köieveoga, milles tuli läbi raskuste seekord võitjaks 11.b klass.

Eestlaslikud eelistused

Pikniku korraldajad viisid hiljem läbi ka küsitluse, hindamaks ürituse kordaminekut. Nende õnneks oli enamik vastajatest korraldamisega rahul. Erinevatest aladest kujunesid osalejate lemmikuteks Eesti rahvusspordiks nimetatav naisekandmine ning aja peale lahendatavad ülesanded Toomkiriku varemetes.

KES ON OLAF TAMM?

Selle õppeaasta esimeses Mii-langus võtab rebaseankeet luubi alla 10.c klassi poisi Olaf Tamme. Kui nime ja nägu hoobilt kokku ei vii, siis ehk tuleb tuttav ette hoopis c-klassi draakon, kellena Olaf end paljude treffneristide mälu desse talletanud on.

Kust sa Tartu Katoliku Hari-Treffneris- se tuled? tuntud kui Tartu parim kool ja ainus kool, kus võib näha nunna.

Kas mõni ootus Treffneri kohta sai kahjuks ümber lükatud? Või ehk täitus hoopis mõni hirm?

Hirmudest ja teiste ennustustest peab paika see, et lihtsalt kohal käimisest ja peaaegu tähele panemisest ei piisa. Heade tulemuste jaoks on vaja õppida, õppida ja veelkord õppida.

Millega armastad tegeleda?

Muidu laulan kooris, tantsin taldades, mängin pasunat ning mega trompet, viskan sassy'sid vastuseid ja vaatan seina nagu iga teinegi.

Kas oled omaks võtnud oma uue identiteedi 10.c klassi draakoni-na?

Uus identiteet on tugevalt kanda kinnitanud. Inimesed tulevad ja küsivad, kas mina olen too provokatiivne dinosaurus. Küsijad pole mitte ainult Treffnerist - Tartu on väike.

Kui sa oleksid toit, siis mis toit sa oleksid?

Kui ma oleksin toit, siis ma oleksin põlev paneeritud jäätis, sest 1) olen ekstsentriline, 2) keegi ei mõista, mis toimub, 3) oleksin nagu füüsikaseadustega vastuolus, kuid kuidagi olen veel siin.

Mis Hogwarts'i majas sa oled?

Ma olen, olevalt päevast, kas Slytherin või Ravenclaw - shady tarkur või tark skeemitaja.

Dinosaur või eeskujulik rebane?: Olafit ümbritseb palju mõistatuslikku.

FOTO: ANNA WEIDENBAUM

TULNUD JA OLNUD, UUS JA VANA ÕPETAJA AGE SALO

ELO SAAL

Mis on teie enda lemmikraamat, -kirjanik?

Kindlasti on üks minu lemmikuid Dostojevski, ja temalt pigem „Idioot“. See on minu jaoks sügavam kui „Kuritöö ja karistus“. Tegelikult leiab toredaid avastusi ka lastekirjandusest. Näiteks „Alice imedemaal“ on väga mitmekihiline ja tore raamat. Ja ausalt öeldes olen ma vahepeal mõelnud Pipi peale, Pipi on selline tegelane, kes võiks olla eeskujuks. Õpetasin neli aastat ülikoolis lastekirjandust. Näiteks Kivirähki „Oskar ja asjad“ on ka selline, mis kindlasti täiskasvanuid kõnetab. Mida me kirjandusest tahame? Tegelikult tahame ju ikkagi eeskujusid. Või siis otsime kirjandusest lahendusi oma probleemidele. Veel meeldib mulle Kafka. Mulle meeldivad sellised tegelased, kes julgevad omamoodi elada ja on natuke absurdsed ka.

Raamatuid mitu korda üle lugedes saab hoopis uusi elamusi: praegu just näiteks lugesin „Põrgupõhja uue Vanapagana“ üle ja sain hirmsat meeleolu naerda.

Alice, Pipi ja Oskar: ka lastekirjandusest leiab Age Salo eeskujusid ja inspiratsiooni

FOTO: ERAKOGU

Sel kooliaastal on Munga tn 12 majas võimalik kohata praeguste treffneristide jaoks uut emakeele ja kirjanduse õpetajat Age Salo, kes on tegelikult õpetanud meie koolis aastast 1994.

Sisenedes ruumi 105, et kohtuda õpetaja Age Saloga, on ikka veel sees projektor, mis näitab tahvlile slideshow'd „Faustist“. Just see raamat ongi just äsja lõppenud tunnis käsil olnud.

Kas on mõni raamat, mida on klassis huvitavam läbi võtta kui teisi?

Raamatud valime ju ikkagi selle järgi, mis ennast kõnetavad. Üks on see, et mingid raamatud on õppekavas, teine see, et valime selle järgi, kuidas endal oleks põnev. Iseenesest on ju kõik raamatud huvitavad. Sõltub väga palju klassist, kas mõni teos hakkab tööle või mitte. Huvitav on siis, kui õpilased hakkavad kaasa rääkima.

Kas mõne raamatu peale saab kindel ka olla, et alati on huvitav läbi võtta?

Tegelikult ei saa. Nii palju on erinevaid inimesi ühes klassis, et ei ole sellist raamatut, mis kindlasti kõiki kõnetaks.

Kas nelja-aastase vahemikuga on Treffneri kool palju muutunud?

Ma olen veel nii vähe siin olnud, et raske on öelda. Mulle tundub, et treffneristid on lihtsalt väga nutikad, alati on olnud. Aga praegu on võibolla natuke tõsisemaks läinud. Kuidagi töösse suhtumine on tõsisem. Aga see on vaid tunne.

Kas koolitoit on paremaks või halvemaks läinud?

Sellele küsimusele on raske vastata, sest koolitoitu pole ma söönud ei enne ega praegu. Küll aga olen tähele pannud, et söökla ise on muutunud. Juurde on tulnud igasuguseid silte ja süüakse suurema isuga.

Kas näete ennast õpetajana ka 10 või 20 aasta pärast?

Noh, 20 aasta pärast lähen ma ilmselt pensionile, aga ilmselgelt see töö sobib mulle. Ma ei oleks muidu tagasi tulnud. Õpetaja töö on selline mõnus töö, ma ei oska ennast kellegi teisena ka ette kujutada.

Kuidas alguses õpetada oli?

Tore. Kogu aeg on tore olnud, kogu aeg on põnev olnud. Õpilased ju muutuvad ja aeg ka muutub. Kui Treffnerisse tulin, oli aeg igati teine, oli hoopis teistmoodi õpetamine. Ütleme siis, et palju vaesem ja kehvem oli, alustades sellest, et õpilastelt paluti raha tualettpaberi ostmiseks ja paberite paljundamine käis läbi trükimasina.

Treffneristid on alati õppinud, selle poole pealt on raske mingit muutust leida. Õpimotivatsioon on üldiselt kõrge. Ma ütleks, et selline erinevus on, et varem on tundides võibolla lõbusam olnud. Loodan, et läheb nüüd ka lõbusamaks.

TANTSULISEST ENERGIAST JA SÜDAMESOOJUSEST PAKATAV HEIDI RANDER

Mitte ainult tantsija: Heidit paeluvad ka fantaasiaraamatud ja meditsiin

Heidi Rander on 12. a klassineiu, keda sõbrad iseloomustavad kui inimest, kes on alati teiste jaoks

olemas. Ta tantsib VK Janika Tantsulises Eliitrühmas ja hiljuti osales show-tantsu maailmameistrivõistlustelgi. Miilang uuris lähemalt, kuidas Heidi tantsuni jõudis ja mis tema päevadesse veel mahub.

KIRKE MARIA LEPIK

Kuidas sa hakkasid tantsima? Hakkasin kolmeaastaselt rühmvõimlemisega tegelema, see oli minu hobi 12 aastat.

Siis aga läks meie senine treener lapsehoolduspuhkusele ja umbes pool grupist tahtis erinevatel põhjustel võistlusspordile joone alla tõmmata. Nendest aga, kes jätkata soovisid, pandi kokku uus rühm - VK Janika Tantsuline Eliit. Meie rühm tegeleb tantsimisega, mitte enam tiptasemel rühmvõimlemisega. Kavades aga on kombineeritud elemente nii show-tantsust kui võimlemisest. Olen selles rühmas tantsinud kolm aastat.

Väga paljud löpetavad rühmvõimlemisega tegelemise vigastuste tõttu. Kas sul pole spordiga seoses traumasid tekkinud? Ei ole, mul on vedanud. Suuremaid vigastusi pole mul kunagi olnud. Eks vahel ikka tekivad lihaspinged ja tuleb füsioterapeudi juures käia, aga midagi tõsisemat pole mul olnud.

Käisite hiljuti oma rühmaga Praha show-tantsu maailmameistrivõistlustel. Kuidas teil seal läks?

Me saime MM-il 8. koha. Viimati käis sel võistlusel Eestist grupp 12 aastat tagasi ja toonagi saavutati 8. koht, nii et meie eesmärgiks oli leppida mitte vähemaga kui kaheksanda positsiooniga. Selles mõttes oli võistlus edukas!

Konkurents oli päris tihe, meie vanusegrupis oli viisteist rühma. Toimusid veerandfinaal, poolfinaal ja finaali. Meie pääsesime poolfinaali, aga finaali enam mitte. Võistluskavu hindab seal kohtunikepaneel, kes esituse eest punkte annavad. Meil jäi vaid üks punkt finaali pääsemisest puudu!

Millistel võistlustel te Eestis osalete? Käime võimalikult paljudel võistlustel, näiteks osaleme Kuldsele Karikal, Koolitantsul. Praegu just harjutamegi uut võistluskava.

Mis sulle tantsimise juures kõige rohkem meeldib? Mulle väga meeldivad meie treeneri Elina Gorelašvili koreograafiad. Ta oskab väga hästi läbi tantsu lugu jutustada. Ma saan tantsides rolli sisse elada ja mingit tegelast kujutada, naudin seda väga.

Milliseid lugusid teie kavades jutustate? Näiteks MM-i kava rääkis pühast õhtusöömaajast, selle algus- ja lõpuasendis kujutasimegi da Vinci samanimelist tuntud maali. Veebruaris osalesime rahvusvahelise võimlemiseturniiri Miss Valentine galal, mis keskendus Eesti100-le. Igale rühmale jagati gala jaoks ajaloo seotud teema, millest inspireerituna kava teha. Meie kava oli „Külma le maale” ja see jutustas küüditamisest. See kava oli väga liigutav ja mulle väga meeldis seda tantsida.

Tantsisime Miss Valentine'l ka teist kava, mille teemaks oli metsavendlus.

Kas on ka midagi, mida sa tantsimise Pikad ja venivad võistluspäevad on väga kurnavad. Näiteks eelmisel aastal Lee-

se juures dus võisteldes lüknii väga ei kus ajakava kolm tundi planeeritust edasi ehk meie autasustamine oli lõpuks kell kolm öösel. Enamik rühmast oli üleval olnud hommikul kella kuuest, et meik ja soengud teha. Lisaks oli meil seljataga tihe võistluspäev. Kella kolmeks olid paljud juba väga väsinud ja seetõttu natuke tõredad, mina muidugi kaasa arvatud. Peale autasustamist hakkasime kohe bussiga kodu poole sõitma. Bussis pole ka just kõige rohkem ruumi ega ole eriti mugav magada. Sellistel võistlustel on küll üsna raske. Aga see käib asja juurde! Üldiselt ma naudin võistlusi. Eriti just välisvõistlusi, kus näeb uusi linnu ja teisi rühmi ja kavasid.

Mida tantsimine sulle andnud on? Ma arvan, et mingil määral on see mulle andnud julgust teiste ees esineda. Laval olles tean, et mu rühm alati toetab mind. Tunneme, et oleme koos laval, pingutame ühise eesmärgi nimel ja see annab julgust ning energiat. Lisaks on tihe treeninggraafik õpetanud ajaplaneerimist. Veedame palju aega saalis, nii et muud tegemised tuleb sättida sedasi, et kõigea valmis jõuaks.

Kuidas sa oma vaba aega veedad? Eks suurem osa ajast kulubki trennidele ja igasugustele võistlustele ning esinemistele. Treenin tavaliselt neli korda nädalas. Peale selle laulan Tartu Laulupeomuseumi segakooris.

Kuidas sa Treffnerise sattu-sid? No, sain sisse! (naerab - toim.) See oli mu esimene valik, olin väga rõõmus, kui sain teada, et katsed hästi läksid ja kooli sisse sain.

Miks just reaalsuund? Ma tean, et humanitaar ma kindlasti pole. Kandideerisin loodusuunda ka, aga sinna ma kahjuks ei saanud. Aga ma olen oma suunavalikuga praegu väga rahul.

Mida Treffneris sulle õpetanud on? Kindlasti olen Treffneris veedetud kahe ja poole aasta jooksul avatumaks suhtlejaks saanud, leian vabamalt uute inimestega ühise keele. Treffneris õppimine on ka hea ajaplaneerimise kursus.

Kooliga seoses meenuvad veel õpetajate Siim Oksa ja Madis Reemanni naljad. Need on sellised pärlid, mis meelde jäävad.

Mis on koolisööklas parim roog? Kuigi olen tavatoidusööja, meeldivad mulle väga friteeritud lillkapsad. See on üks parimaid toite!

Millised on su tulevikuviisid? Plaanin minna ülikooli, aga erialavalikus pole ma veel täiesti kindel. Mind huvitab meditsiini suund, kuid midagi pole veel kivisse raiutud. Ma arvan, et jään Eestisse ülikooli, kuid kes teab, äkki see tunne muutub.

Kui sa parasjagu ei laua, mida sa siis teed? Loen vahelduvat kas hästi-hästi palju raamatuid või vaatan mõnd seriaali. Mulle meeldivad pigem fantaasiaraamatud, need pakuvad võimalust korra argipäevast pageda ja justkui teises maailmas olla. Hiljuti lugesin Kazuo Ishiguro viiest lühijutust koosnevast teost „Nocturnes”. Need lühijutud keerlesid kõik muusika ja armastuse ümber ja olid väga mõtlemapanevad lood. Seriaalidest meeldib mulle näiteks „Grey Anatoomia”.

Kas „Grey Anatoomia” on su huvi meditsiini vastu? Hmm, kindlasti sellel mingisugune roll on. Muideks, ka YouTube’st leiab videoid operatsioonidest, näiteks avatud rindkere- ja südameopidest. Need on väga põnevad videod! Vahel veidi õudsed ka, aga pigem ikkagi põnevad.

Milline on olnud su meelejäävaim reis? Käisin pisikesena pere ja peretuttavatega Norra põhjaosas ajal, mil seal oli polaarpäev. Mul on väga eredalt meeles, kuidas vanemad mind öösel üles äratasid ja me fjordi kaldale keskööpäike vaatama lähisime. Nägime, kuidas päike päris horisondi lähedale vajus ja siis jälle tõusis, justkui ringi tehes. See oli väga-väga ilus.

Kuulsin, et sul on põnevad lemmikloomad. Räägi neist. Mul oli kaks päeva tuhkur. Ma väga tahtsin endale tuhkru võtta, aga kahjuks tekkis mu emal väga tugev allergiline reaktsioon tema vastu ja olime sunnitud tuhkru ära andma. Kui tuhkruga side saavutada, on nad väga lojaalsed lemmikloomad. Neil on oma puur, öösiti on nad seal. Hommikul tuleks tuhkru lasta paar tiiru puurist väljas joosta ja päeval, kui kedagi kodus pole, on ta jälle puuris. Õhtul võiks ta ka saada maja peal vabalt ringi joosta, tuhkru vajavad palju liikumist. Nad tahavad kindlasti kuivtoidule lisaks ka toorest toitu. Meie ostsime oma tuhkru jaoks turult kanakõrisid ja külmutatud tibusid. Varem on mul ka mitu pesakonda liivahiiri olnud.

Mis sa arvad, milline sa teistele tundud? Ma tahaksin loota, et teised näevad mind positiivse, humoorika ja sõbralikuna. Ei tea, kas see päriselt ka nii on, aga selline püüan ma olla.

Mida sa teistes inimestes oluliseks pead? Et nad oleksid hea südamega ja abivalmid. Kindlasti meeldivad mulle vaimukad inimesed, sest nalja peab ikka saama!

Kas sul on elumoto, põhimõtte, mida püüad järgida? Kindlat motot mul pole, aga usun, et tuleb olla positiivne ja elu elada täiel rinnal. Vaatan maailma optimistlikult - klaas on pigem pooltäis, mitte pooltühi.

Tantsuline Eliit: edukad ja ühtehoidvad

FOTOD: ERAKOGU

AEG LÄHEB LIIGA RUTTU, ET SEDA VEETA MURETSEDES

KARMEN KUKKK

Kolm aastat Treffneris ei täienda ainult akadeemiliste teadmiste pagasit. Mii-lang palus kevadel lõpetanud 110. lennul jagada oma kogutud näpunäiteid gümnaasiumiaastatega hakkama saamiseks, mis tulevad eelkõige kasuks just värsketele rebasele.

Õppige...

- „Käige korralikult tundides ja kuulake õpetajaid, siis on kodus vähem õppida.”
- „Tehke tööd ja nähke vaeva juba algusest peale, siis on edaspidi lihtsam!”
- „Õppige hoolikalt, nii saab kergemini ülikooli sisse.”

...aga mitte liiga palju!

- „Ärge võtke kunstiajalugu liiga tõsiselt.”
- „Tervis on tähtsam kui tuupimine!”
- „Ärge keskenduge nii palju väikestele mõttetutele hinnetele, vaid mõelge suuremas plaanis.”
- „Kooli pärast ei tasu teha magamata öid. Ükskõik, kui palju õppida antakse, võtke rahulikult ning olge väga head ajaplaneerijad.”

Aeg lendab

- „Riigieksamid on lähemal, kui arvatagi oskate.”
- „Kõik on möödud, ei tasu üleliia muretseda.”
- „Pidage vastu, need kolm aastat lähevad tegelikult kiiresti!”
- „Võtke Treffneri ajast kõik, mis võtta annab: ärge jääge kõrvale üritustest ning suhelge lennukaaslastega.”

Abi on käeulatuses

- „Paljudes ainetes saab eelnevate lendude teadmistele tugineda.”
- „Ärge kartke vanemate klasside õpilasi, nendest tutvustest on abi.”
- „Kui olla õpetajatega sõbralik, on nad seda ka teiega.”

Meelespea terveks eluks

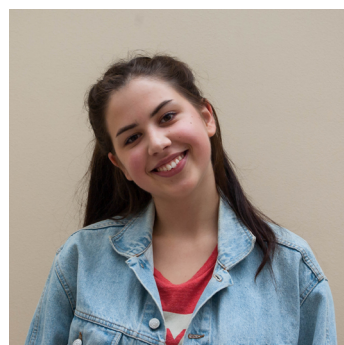
- „Olge muhedad ja panustage sõprussuhetesse.”
- „Omage arvamust, aga olge argumenteeritud.”
- „Olge enda vastu sõbralikud.”
- „Ärge suitsetage!”

Võidukas loodus: C17 andis karika üle loodusklassile

REBASTE RISTIMINE EI OLE MINGI TEE JOOMINE

ANNA-LEENA RÄMSON

Kuuldes kaebusi koolimaja koridoride ja klassiruumide asukoha muutuse üle või sööklas järjekordadest läbirammitavate vanemate kooliõpetajate ja -õdede kohta, on ilmselge, et maja on täis verivärskaid noori. Uue õppeaasta algusega on koolimajja saabunud 180 uut silmapaari, kelle imetabastest tegudest ja hakkajalikest nägudest saime aimu traditsioonitruul rebaste ristimisel, mil kõik rebase-

kutsikad üdini lugupidavalt ja viisakalt päris treffneristideks löime.

Pugemisnädal

Paar nädalat enne ristimist, kui *outfit*'id ja laulud olid jagatud, muutusid rebased järjest agaramaks. Luuletusi ja maiustusi jõudis meieni üks muffin teise järel. Mõni üritas meid ära osta koduste küpsistega, keegi katsetas kananaagitsatega, kes piirdus ukse avamisega, kes käis kummardamas - aga ka meisterlikult pugeda peab oskama. Päevad muudkui läksid burgerite ja rullbiskviitide seltsis ning ristimine nihkus aina lähemale. Valmisid ajakavad ja rebaste video, läbi käidi proovimas ka mängu ning jooksurada, et rebaste jaoks saaks päeva minuti täpsusega paika seada. Seda, mille pärast muretseda, jagus küllalt. Rebaseid oli igal vabal ajal näha oma tantsukavasid harjuta-

mas, just nagu meid ennastki eelmisel aastal.

Kaunistustiimi viimased pintslitõmbed lükkusid neljapäeval histesse õhtutundidesse. Eriline nõudlus oli pappkastide järele, millest pidid valmima erinevaid neljajalgseid kujutavad dekoratsioonid, ning millede hankimiseks panid lõpuks öla alla Kohvipaus ja Kalevi kommipood. Hubase õhkkonnaga klassis, mis oli täidetud papitükki- ja penoplastipuruga, tehti veel viimaseid ettevalmistusi esimese perioodi kõige tähtsamaks sündmuseks. "Saime vähemalt teada, et penoplastiga, millest valmis aatriumi nurka kamin, ei ole üldse nii lihtne töötada," ütles Ketlin Peldes.

Mõisnik!

Reede hommikul silmi avades ja õue vaadates vahtis aga vastu üsna kurb vaatepilt. Tervet taevast kat- sid ühtlased vihmapilved, mis sun-

disid meie traditsioonilisel hommikuvõimlemisel kolima Rüütli tänavalt võimlasse. Kaunitesse rahvarõivastesse riietatud Anna Zobel suutis sellest hoolimata teha rebastega väga korraliku hommikuse äratuse. Andes kõigile rebastele ülesande valmistada saunaviht, jätsime täpsustamata, et kasutada tuleks siiski värsked lehti ning vaatepilt oli korraks pehmelts öeldes paha. Pärast hommikuvõimlemist oli terve aatrium, võimlaesine koridor, garderoob ning trepid täis kuivanud lehti, mis tuli välgukiirusel

sealt kaotada. Füüsikatundi jõudsid mõned jumalad alles tunni viimases kolmandikus: ennast vabandati välja lehtede pühkimisega või veepommide täitmisega. Otsustasime koolimaja säästa ning paluda rebastel oma vihad klassidesse jätta ning neid enne jooksu algust mitte puutada. Sellel päeval oli veideralt tavaline käia tunnist ära siis kui vaja. Ka õpetajad olid sellega päri: rebane vajab ju ristimist. Rebase valmistatud kaunid küpsed päästsid agarad pidevast toimetamisest väsinud jumalad nä-

last. Matemaatikatunnist kujunes üks ütlemata magus lõuna, millest ka õpetaja oma osa sai. Vihjeks järgmistele rebastele: peamiseks probleemiks oli küpsistete ühekülgisus, sest meieni jõudsid vaid ääretult magusad meistriteosed, milledest kõigil peatselt villand sai.

Artemisia absinthium

Rohke koirohu manustamisega oli iga rebane ilmselt juba kursis. Ei saanud sellest keegi üle ega ümber ka sellel aastal. Päev enne ristimist pöördusid nii mõnedki apteeki, et soetada endale järgmiseks päevaks 3€ eest pudelike rebaste seedetraktide heaks. Loomulikult ei sundinud me rebaseid midagi sööma, töötamata läbi kasutusjuhendit. Ühe keskmise kaaluga rebase normaalne päevane annus on 20 tilka koirohtu kolm korda päevas. Eriline kiitus läheb A18 klassijuhatajale Aimar Poomile, kes oli nõus kõik rebastele mõeldud koirohuampsud avasüli vastu võtma ning ka võistlused vaimustusega kaasa tegi.

Latikas pihus ja käsi südamel

Vahetunnid möödusid rebastel, nagu ikka, koolimajas ringi veeredes ning ruuporitesse käsklusi andvaid jumalaid tähelepanelikult kuulates. Aulas kõlasid suurepärased regilaulud ning aatriumis paukusid õhupallid järjest kiiremini. Lootused ilmaprognoosi täpsuses ei kustunud ning lõpuks otsustas see ka täpselt paika pidada: ennetuse järgi kell 13 lõppev vihmasadu oli pärastlõunaks taevast pühkinud viimsegi pilve ning paistis madal sügisene päike. Traditsiooniline kala oli ka sel aastal omal kohal ning ei pääsenud keegi veepommi-destki. Jooksu ajal üllatati järjest pikemate plankudega ning loovamate taktikatega, kuidas vajalikke ülesandeid täita. Püüdsime punkte andes olla võimalikult objektiivsed, et kõik klassid saaksid võrdselt ja

Päiksekuldne naeratus: paistab, et rebased nautisid oma päeva

säilitada kainet mõistust. Veidi vabamas vormis õhtu peamiseks komponendiks oli rebaste tants, mille ettevalmistamiseks oli kulutatud ilmselt hulganisti päevi. Kõik klassid olid võrreldes eelmise aastaga märgatavalt paremal tasemel. Pelgalt tantsu põhjal hindamine oli sel aastal võimatu, kuna klassid olid kõik vägevalt samal tasemel. Arvestades hüpete, visete ja spagaatide kogust, on rebased võidu nimel silmnähtavalt julgemaks muutunud ning kiivrit kohustuslikuks elemendiks tegemist peaksime tõesti sügavalt kaaluma.

inimlikult hinnatud. Ükski klass ei jäänud kiirust nõudvates ülesannetes korrektsusele panustades oma punktidest ilma.

Vande andmine oli minu enda jaoks eelmisel aastal väga meeliülendav sündmus. Nüüd, nähes uusi rebaseid maas põlvili, silmad suletud ja käsi südamel, lausumas sedasama, mida iga treffnerist peab kord elus tegema, tabas mind ja mõnd klassikaaslast hetkeks tõsine härdusmoment.

Tantsi Kudurot

Õhtune programm surus juba peale, kuid rebased olid veel rajal. Teadusteater ootas katsevalmilt, Tantsutaldade tallad olid kuumaks aetud ning rebased olid valmis andma endast viimse tilga. Pärast viimaseid südamed soojaks kütnud vandeid Hugo juures ja humanitaaride riskantset jooksu üle Kaarsilla kaare, jõudis ka viimane klass tervelt koolimaja tagasi. Olgu öeldud, et oma tulistes otsustes tuleks siiski

Võidutsev loodus

Kui kümnendikud olid saanud endid igakülselt tõestada ning lühikest puhkepausi nautisid, saime hakata toimetama enda väljatöötatud punktisüsteemiga. Punktid kujunesid vahetunnitegevuste, jooksu, üldise käitumise ning õhtuste laulude ja tantsude põhjal. Samuti premeerisime 3 parimat küpsetist. Punkte olime sunnitud alandama

Särtsakas algus: hommikuvõimlemine peletas une silmist ka kõige unisematel

Doos koirohtu: rebaste ristimise lahutamatu osa

südamed ning tormasime õige loodusklassina teda kallistama. Pärast seda, kui koolimaja oli inimestest enam-vähem tühjaks voolanud, kuid võidujoovastuses loodusklass veel siiski ringi tatsas, saime hakata korjama üles kõike, mis päevastest tegevustest maha jäi. Tänu toimekatele kätele saime juhtmed kiiresti kokku keritud ning põrandad pühitud, viimased koogitükid söödud ja nõud pestud. Päev sai kirja.

Väike puhkehetk: ka kivisillal võib mugav lebada olla

FOTOD:
GRETE ISABEL
HUIK,
ERIK HÕIM,
RITI LY LUKK,
JÜRGEN
ÕÖVEL

ebaviisaka käitumise, ülesannete ebakorrekse täitmise, ei-võta-suu-sisse-ivagi-teiepoolt-pakutavat-toitu põhimõtte järgimise, *dab'*imise, oma klassi lipu või krati loovutamise eest kaasvõitlejatele ning ebaetilise sõnakasutuse eest. Rebased, olge oma sõnade ritta seadmisel eriti tähelepanelikud!

Tänu äärmiselt ausale punktisüsteemile osutus taas võitjaks loodusklass. C17 on oma mantlipärijate üle väga uhke. Klassijuhataja Eha Paabo siirad emotsioonid pärast võiduteadet sulatasid meie

Lipp kõrgel lehvimas: iga klassi au ja uhkus

EKSAMITETA TULEVIK

GRETE ISABEL HUIIK

Tänavu mai lõpus käis praegune haridus- ja teadusminister Mailis Reps välja idee kaotada põhikoolis lõpueksamid. Miks sai sellest väljätulemisest üks viimase aja kirgikütvamaid teemasid Eesti hariduses?

Reps põhjendas mõtet sellega, et lõpueksameid pole vaja edasiõppimiseks. Kõik gümnaasiumid ja kutsekoolid võtavad õpilasi vastu sisseastumiskatsete ja/või vestluse baasil ning vastu suve sooritatud eksamid lihtsalt ei oma mingit tähtsust õpilaste edasistes õpingutes. Eksamid toovad õpilastele kaasa tarbetu lisakoormuse ja stressi.

Nii head kui halba

Ühest küljest võib lõpueksamite kaotamine avaldada negatiivset mõju õpimotivatsioonile. Tartu näitel sooritatakse ühiskatsed juba märtsis ning pärast seda võib õpilasel kaduda tahtmine koolis edasi käia ja õppida, sest enam pole millegi nimel vaja teadmisi värskendada. Lõpueksamite puhul võis vähemalt kindel olla, et hea õpilane püüdis maksimaalse võimaliku eksamitulemuse poole ning motiveeris sellega end tundides aktiiv-

Mida arvavad treffneristid lõpueksamite kaotamisest?

Mihkel Ots, 10.d

Paljudel õpilastel tõmbab sõna "lõpueksamid" kuuldes soolika krampi, kaasa arvatud minul. Leian, et õpilase edasise õppekäigu saatuse lükkamine üheainsa õnnetu kolmiktuuri kaela, kus inimest võib mõjutada hetkeline ärevus, magamatus ja kella halastamatu tiksumine, on idee poolest iganenud lahendus. Ometi arvan, et hoolimata vanamoelisusest on see proovikivi inimese jaoks vajalik, sest elus tuleb veel palju eksameid ja mitte ainult paber kandjal. Põhikooli lõpueksamid on riiklikult reguleeritud ja läbitavad kõigile põhihariduse saanud eestimaalastele, nii et suurim lõpueksamite tulemuste rikkujad on minu arvates tänapäeva inimesele omane liigne närvilisus ja muretsemine, mis on aga palju laiem probleem.

selt edasi õppima ka pärast märtsi. Teisest küljest pole eksamitel õppurite tulevikule tõepoolest mingisugust mõju. Eksamid tuleb sooritada vähemalt 50% ulatuses. Esimese läbikukkumise järel toimub juba kahe-kolme päeva pärast koolieksam, mis reeglina koostatakse sellise tasemega, et läbikukkunud vähemalt pooled punktid täis saavad. Seda just seepärast, et kui õpilane polnud suuteline esimesel korral eksamit positiivsele hindale sooritama, siis pole ükski noor võimeline paari päevaga nii oluliselt targemaks saama, et teisel võrdväärse tasemega katsel tulemust märgatavalt parandada. Selline lati madaldamise süsteem on aga kõike muud kui adekvaatne, hindamiseks õpilas-

Andreas Eskor, 11.b

Olen päris kindlalt põhikooli lõpueksamite kaotamise vastu. Kuigi ministerium väidab, et seeläbi peaks õppetöö keskenduma rohkem iga õpilase individuaalsusele ja vähendama eksamite-eelset kordamist 9. klassis, julgen selles kahelda. Kava kohaselt oleks iga kooli enda otsustada, kas õpilane on täitnud riikliku õppekava ootused ning kas noor on väärt lõputunnistust saama. Paraku on kasvõi Tartu näitel teada, et põhikoolide tasemed on väga erinevad ja seega oleksid erinevad ka kooli nõudmised lõpetajatele. Riik on ju ometi panustanud üheksa aasta jagu ressursi õpilaste koolitamisega, seetõttu peaks säilima ka õigus tulevikule kujundajaid ühise mõõdupuu järgi testida. Kahtlemata on 9. klassi eksamid ka heaks esimeseks eksamikogemuseks - säilib kerge elevus, kuid ebaõnnestumisele ei järgne seekord veel elumuutvaid tagajärgi.

te teadmisi, ning seda võib sisuliselt kutsuda gümnaasiumide ja kutsekoolide petmiseks.

Mis asemele?

Selge on see, et „tühja auku“ ei saa suve algusesse jätta ning kui eksamid kaovad, siis midagi peab asemele tulema. Loogiline asendus võiks olla näiteks tasemetöö. Riiklikud tasemetööd sooritatakse 3. ja 6. klassi lõpus ning miks mitte ka 9. klassi lõpus. Miinimumpunkti summa võiks samuti ära kaotada ning kui õpilase järgmine kool, olgu see siis gümnaasium või kutseõppeasutus, tahab ausat ülevaadet õpilase tasemest, siis just tasemetöö näitab ära, kas teadmised on väärt 12 või 92 punkti.

Mariel Olkonen, 10.c

Ma ei ole lõpueksamite vastu, aga ma tunnen, et need pole nii vajalikud. Kui sisseastumiskatsed on tehtud ja õpilane uude kooli sisse saanud, peaks see andma põhikoolile kindluse, et õpilane on valmis edasi liikuma. Samas võib lõpueksamite puudumine tekitada õpilastes tunde, et peale ühiskatseid võib lihtsalt tundides magada ja mitte kaasa töötada või hoopiski koolist ilma mõjuva põhjuseta puududa. Minule andis teadmine, et ka lõpueksamid on vaja edukalt sooritada, motivatsiooni juurde, aga oleksin ka ilma lõpueksamiteta lõpuni pingutanud.

Ülesanne 3. (8 punkti)

Parki rajati lillepeenar. Peenra keskosa on ruut, mille diagonaal on 4 m. Ruudukujulise osa igale küljele kujundati poolring (vt joonist).

1. Arvuta peenra pindala.
2. Peenra ruudukujulise osa diagonaalile istutatakse päevalilled. Mitu päevalille on vaja istutada, kui taimede vahe peab olema 25 cm ning esimene taim istutatakse ruudu tippu?

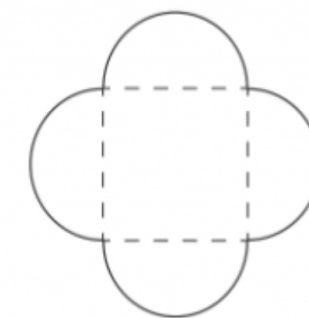

FOTO: INNOVE

Vaata ja meenuta: 2014. aasta põhikooli matemaatikaeksami ülesanne valmistas suuri raskusi paljudele sooritajatele

Kadri Joala, 11.e

Ma arvan, et põhikooli lõpueksameid ei tuleks mitte ära kaotada, vaid muuta eksamite süsteemi selliselt, et nende tulemustest sõltuks õpilase jaoks midagi rohkemat kui praegu. Mäletan enda kogemusest, kuidas eksamid ei omanud minu silmis suuremat tähtsust kui mõni kontrolltöö ning suurem tähelepanu läks katseteks valmistumisele. Head eksamipunktid võiksid soodustada kooli sisse saamist.

„KES TEEB, SEE JÕUAB!“ EHK RABAMINE KAHEL RINDEL

ESTER ASSO

Järjest rohkem on tekkinud minu tutvusringkonda töötavaid õpilasi. Tundub, et see on muutunud tõusvaks trendiks gümnaasiumiõpilaste seas. Miks ihalevad noored nii varakult tööle?

Alustasin suvel töötamist Werner kohvikus, et teenida raha, mida kulutada uutele seiklustele ja el-

mustele, ning ühtlasi ka selleks, et vanemate rahakotile väheke puhkust anda. Sügise tulekul otsustasin aga jätkata kooli kõrvalt töötamist. Vaatamata rohketele kohustustele, mis töö ja kooliga kaasnevad, on töö käimine vahva ja kasulik kogemus ning lisaks muudavad kolleegid töötamise lõbusaks.

Õpetajate õudusunenägu

Küsisin arvamust kooli kõrvalt töötamise kohta mitmelt õpetajalt. Populaarne ning tegelikult ka ainus vastus oli, et kooli kõrvalt töötamist ei pooldata. Õpetaja Hele Kiiseli arvates kipuvad õpilased liiga ruttu tööle, kuigi selleks on terve elu aega. Ka ainult suvel töötamine väsitab õpilase korralikult ära ning õppeaasta alguseks on õpilane omadega läbi ja pole võimeline õppima headele tulemustele. Õpe-

taja Andre Pettai usub, et õpilane on võimeline ise otsustama, aga ta soovib õpilastel kooli kõrvalt mitte töötada, kui majanduslikult selleks vajadust pole. Ideaalis oleksid õpetajad töötavate õpilaste suhtes vastutulelikud, aga see ilmselt jääb soovmõtlemiseks. Teiste õpetajatega sarnaselt oli ka õpetaja Helen Köhler töötamise vastu, sest tähelepanu peaks olema suunatud õigesse kohta - koolile. Helen Köhleri arvates oleks vastuvõetav ülikooli kõrvalt töötamine, kuid gümnaasiumis võiks vaba aja sisustada huviringide ja füüsilise tegevusega, et vaim terve püsiks.

Tööl käimine polegi päris lust ja lillepidu?

Peaaegu igaüks tunnistab, et tööl käimine on tegelikult väsitav, aga sellegipoolest pole midagi tegemata

FOTO: ELISABETH PRANTS

Värvikas töö: loomapoes töötades igav ei hakka.

jäänud ning ma pole kooli unarusse jätnud. Kui tean juba varem, et olen kooliõhtul tööl, siis õpin nädalavahetusel ette. Võibolla mõjutab tööst tulenev väsimus motivatsiooni, aga hinnateni pole see veel jõudnud ning usun, et ei jõua ka, sest tean, et kui enam ei jaksa töötada, võin ka ära tulla. Olukord pole veel selleni paljuski tänu tööandjale jõudnud. Minu töökohal ollakse õpilaste suhtes väga mõistvad ja vastutulelikud-töögraafikud on väga paindlikud. Ilmselt selle tõttu töötabki Werneris nii palju õpilasi, kaasa arvatud mitu treffneristi.

Põnev töö kooli kõrvalt

Uuris lähemalt ka oma klassiõelt Merette Arulalt kooli kõrvalt töötamise kohta. Merette töötab Lõunakeskuses Betta zookaupluses, kus ta alustas juba 11. klassi kevadel, aprillis. Otsus loomapoodi töö-

le minna tuli suurest armastusest loomade vastu ning soovist teha midagi veel peale kooli ja hobide. Tööl peab ta aitama erinevaid loomaomanikke ehk teadmistepagas loomadest on Merettel rohke. Vald-kond, millest ta enne tööle asumist kõige vähem teadis, on akvaristika, kuid nüüdseks on teadmised tähelepandavalt kasvanud. Akvaristikas on ta lausa nii arenenud, et suudab pildi pealt ära tunda kalal oleva haiguse ja seda põhjustava bakteri, mille järgi määrab ka vastava ravi-mi. Töö juures sai Merette kaasa ka akvaariumihaiguse, nagu tema töö juures seda kutsutakse, ning nüüd on tal endal kodus kaks akvaariumi ja kalad.

Prioriteetid paigas

Merette peab prioriteediks endiselt kooli ja õppimist. Tema hind ei kannata tööl käimise pärast: hea-

de hinnete säilitamiseks tuleb tal lihtsalt rohkem motivatsiooni leida ning seni ta seda suutnud on. Merette on lausa nii tubli, et lisaks koolile ja tööle käib ta veel Tartu Noortekooris, millega kaasneb ka mitmeid esinemisi.

Töötamisega kaasneb ka head

Töötamisega ei saa ainult töökogemust, vaid see on õpetav kogemus mitmest küljest. Üks kõige olulisemaid oskusi, mida töötamine annab, on ajaplaneerimine. Töö tõttu on mul varasemast vähem aega õppimiseks, kuid see ei tähenda, et koolile vähem tähelepanu pööraksin. Vastupidi - kogu vaba aja üritan võimalikult produktiivselt ära kasutada ja ajaraiskamist esineb selle võrra harvem. Ka Merette nentis, et ajaplaneerimine on kõige alus ning tänu sellele jõuab ta igale poole sama palju nagu ennegi.

ROHKEM AVATUD SUHTLUST!

KIRKE MARIA LEPIK

Mais ilmus Miilangus kaheksa abiturienti kirjutatud koolikriitiline artikkel, mis ei leidnud autorite jaoks rahuldavat vastukaja kooli juhtkonna poolt. Oktoobris avaldati Tartu Postimehes uudislugu Miilangu juhendaja vahetusest, mis äratas tähelepanu meedias, koolipere seas ning HTG Facebooki grupis. Mida meil sellest loost õppida on?

Vastusena HTG Facebooki grupis vilistlaste seas tekkinud arutelule kutsus direktor Ott Ojaveer kõiki soovijaid reedel, 19. oktoobril koolimajja tekkinud olukorra üle mõtisklema. Auditoriumisse kogunesid kümmekond vilistlast nii kevadel lõpetanud 110. lennust kui varasematest lendudest, kes kooli käekäigul siiani silma peal hoiavad ja selle pärast muret tunnevad. Ka Miilangu esindus võttis kohtumisest osa ning annab siinkohal ülevaate esile kerkinud teemadest.

Juhendaja vahetus

Kohtumise alguses sõnas direktor, et Miilangu endine juhendaja Kristi Sarap ei kaotanud oma tööd kevadel ilmunud artikli tõttu. Juhendaja vahetuse põhjusena tõi ta välja asjaolu, et juhtkond peab oluliseks, et võimalusel leitaks huviringidele juhendaja kooli seest. Et tänavu-

sügisel tuli Treffnerisse tööle tagasi eesti keele ja kirjanduse õpetaja Age Salo, kes Miilangut ka varasemalt pikalt juhendas, anti tema ülesandeks. Ülejäänud kohtumisel oli juhtkond kuulaja rollis, sõna said vilistlased. Nende jutust jäi kõlama mitu muukohta.

Suhtlus ajakirjandusega

Vilistlaste hinnangul oli Tartu Postimehes ilmunud loo taustal kooli suhtlus ajakirjandusega mõneti problemaatiline. Lehes avaldatud direktori kommentaarid tekitasid nii avalikkuse kui õpilaste seas mitmeid küsimusi ja lisaks tõmbasid need tähelepanu kõrvale esialgselt probleemilt. Kohtumisel osalenud soovitasid silmas pidada, et ajakirjanikud võivad kõike öeldut ja kirjutatut kajastada.

“ On oluline, et õpilasteni jõuaks info, kas ja kuidas nende tõstatatud probleemidega tegeletakse.

Kas vorm rikkus sisu?

Lisaks arutati kevadel Miilangus ilmunud kriitilise artikli vormi üle. Miks ei kirjutanud õpilased oma nime all? Kas valitud stiil ja sõnavara olid kohased? Kõnealuse loo autorid tõi välja, et soovisid jääda anonüümseks, et tähelepanu keskenduks artikli sisule, mitte autorite isikutele ja isiklike motiivide otsi-

misele. Nende eesmärgiks oli koolis algselt diskussioon välja pakutud uuenduste ning tõstatatud probleemide üle.

Diskussiooni juhtkonnaga aga artiklile ei järgnenud. Mõned vilistlased arvasid, et artikli vorm ja sõnakasutus surus sisulise poole tagaplaanile, mis pärast ka loodetud tulemust ei saavutatud. Siin on mõttekoht igaühele, kes otsustab kritiseerida või kritiseeritavaks osutub, - tasub vaagida, kuidas mõista teist poolt, jätta tagaplaanile oma arusaamad ning jõuda sisulise aruteluni, kust päriselt lahendused sünnivad.

Mis edasi?

Peamine probleem kogu olukorra juures tundub olevat puudulik suhtlus. Et arutelu kooli puudutavate murekohtade üle ei tõuseks konfliktiks, kus osalised on kaitsepositsioonidele surutud, vajame avatud suhtlust ning valmisolekut konstruktiivseks mõttevahetuseks mõlema osapoole poolt. Õpilased ei suuda end juhtkonna kingadesse kujutada, sest meie näeme koolielu teiselt poolt. Seepärast on oluline, et õpilasteni jõuaks info, kas ja kuidas nende tõstatatud probleemidega tegeletakse - seda vajadusel kas personaalselt või siis ümarlaudade, klassijuhatajate, Miilangu kaudu või hoopis mingil muul viisil. Üks kooli ülesandeid on valmistada õpilasi ette „päris” eluks, kus oma seisukohtade argumenteeritud kaitsmise oskus on hädavajalik. Koolielu üle arutlemine võiks selle jaoks olla hea mudel, mille najal õppida. Siinkohal on aga tähtis vastastikune usaldus ning teadmine, et igaühega koolis arvestatakse. Nüüd võiks olnu seljataha jätta ja edasi liikuda. Tuleks aga kõrva taha panna, et sisuline arutelu ja avatud suhtlus on võtmesõnad kõigi osapoolte rahulolu ning kooli arengu jaoks.

ÜKSİKISAD ON COOLID!

BRENDA TARN (E14)

Eestis on palju lapsi, kes kasvavad üles ainult emaga. Üksikisadest on aga ühiskonnas palju vähem juttu. Uuest kodumaisest mängufilmist „Võta või jäta” mõjutatult jagan teiega oma lugu sellest, kuidas minu isa mind ja venda üksinda kasvatas.

Mina olin 10 ja mu vend 3, kui meie vanemate kooselu lõppes. Kui paljud mõtlevad, et lahkumine oli ilmselt väga kurb ja raske, siis minule meenub ainult rahu, mis koju saabus. Ei olnud enam vanemate tülisid ja asjatut karjumist. Sees oli küll veidi imelik tunne ja ema asju enam ei olnud, kuid üldjoontes ei muutunud minu ja mu venna elukorralduses palju. Me olime liiga väikesed, et lahkumineust ja selle põhjustest aru saada. See, et me vennaga just isa juurde jääme, oli minu arvates asjade loomulik käik. Meile jäi alles meie kodu, isa majanduslik olukord oli kindlam ning üldjoontes jäi minu ja venna elu endiseks. Nii palju, kui see pärast lahkuminekut jääda saab.

Pühapäevad isaga

Kümne aasta tagune aeg hakkab juba ähmastuma, kuid siiani on mul meeles, mida me koos isaga tegime. Pärast kolmekesi jäämist pööras isa meile palju rohkem tähelepanu. Pühapäeviti olid meil kodus pannkoogihommikud, mida enne juhtus väga harva. Nii mõnelgi nädalavahetusel sõitsime Viljandist Tartusse kinno, et vaadata ära kõige uuemad animatsioonid. Kui tavaliselt käivad tüdrukud emaga šoppamas, siis mina tegin seda koos isaga. Ma ei tunne, et ma oleks millestki ilma jäänud, vastupidi, oma väikse perega tegime koos rohkem asju kui

Meie väike pere: mu isa, vend ja mina aastal 2015.

FOTO: ERAKOGU

enne. Külastatud said nii Riia, Stockholm kui Berliin. Kodumaal käisime nii mere kui ka Peipsi ääres ning kodus mängisime ohtralt lauamänge. Mida rohkemat oskaks üks laps soovida? Mina küll ei tea.

Rohkelt iseseisvust

Kuna mu isa on eraettevõtja, siis teeb ta tööd igapäevaselt. Oli kordi, kus isa võttis meid kas Eesti-sisestele või välisreisidele kaasa. Need mälestused on ühed mu lemmikutest. Näiteks sõitsime mina ja isa Saksamaalt töö-

“Ma ei tunne, et ma oleks millestki ilma jäänud.

reisilt koju ja otsustasime keset Poolat aknast „Mütsike!” välja karjuda. Ise naersime selle juures nagu kaks väikest last. Kuid juhtus ka nii, et mõned tööreisid venisid oodatust pikemaks ja meil vennaga tuli veeta isegi kaks nädalat ilma isata. Õnneks on meil vedanud, sest vanaema elab meie kõrvalmajas ja päris üksinda ei jäänud me kunagi. Samal ajal aga õpetasid kõik need üksi oldud ajad mulle palju iseseisvust. Ma tegin 10-11-aastaselt ise süüa, planeerisin oma liikumisi koo-

li ja koju ning vajadusel oleks ilmselt ka ahju ära kütnud. Kooliga ei olnud mul probleeme ja võib vist öelda, et ma olin oma isale ideaalne laps. Sain kõigega ise hakkama ja ei teinud draamat sellest, et pidin kell 6 ärkama ja kella seitsmese bussiga linna kooli minema. Ma usun, et kõik meie läbielamised õpetavad meid ning isaga kasvamine tegi minust selle iseseisva ja otsustusvõimelise inimese, kes ma praegu olen.

Inimeste kaastunne

Kui ma olen kusagil maininud, et mu vanemad ei ole enam koos ja ma kasvasin isaga, olen ma saanud palju kaastundlikku tagasisidet. Mulle tundub, et emaga kasvamine on meie ühiskonnas üsna normaalne ja vähem traagiline kui ainult isaga elamine. Ma olen aga õnnelik, et ma kasvasin suurema osa oma teadlikust elust üles koos isaga. Jah, mul on endiselt olemas ka ema, kuid temaga suhtlen ma üsna vähe. Isaga suhtlen ma praegugi, kui ma enam kodus ei ela, kui mitte iga päev, siis vähemalt iga nädal. Tänu oma isale olen see inimene, kes ma olen, ja ma ei saaks olla tänulik tema hoolimise ja armastuse eest. Ma pole millestki ilma jäänud ja kaastunnet ei vaja ma ammugi mitte. (Üksik)isad on coolid ja vajavad rohkem tähelepanu. Hinnakem neid ja nende pingutusi!

MIDA TEHA, KUI KOHTAD SUVEL ÕPETAJAT?

RACHEL KÕLLO

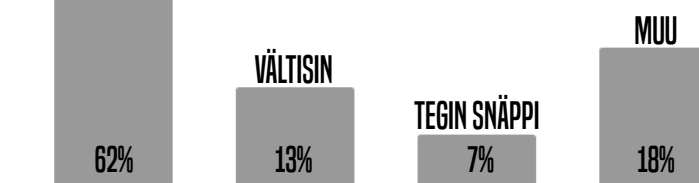
Suvevaheaeg läks kiirelt nii meil – õpilastel – kui ka õpetajatel. Aga kus liikusid õpetajad ja kas õpilased nendega kohtusid? Kuidas reageerisid treffneristid? Vastuste saamiseks tegime küsitluse, milles osales 150 õpilast.

Usinad õpilased märkasid erinevates olukordades: kes viis tööpõltil Woltiga õpetajale süüa, kes kohtas õppealajuhatajat rannas või hoopis keset ekskursiooni, kes nautis Viljandi Folki koos Eha Paaboga ning mõni avastas, et Uve Saar käib ikka väga tihti poes.

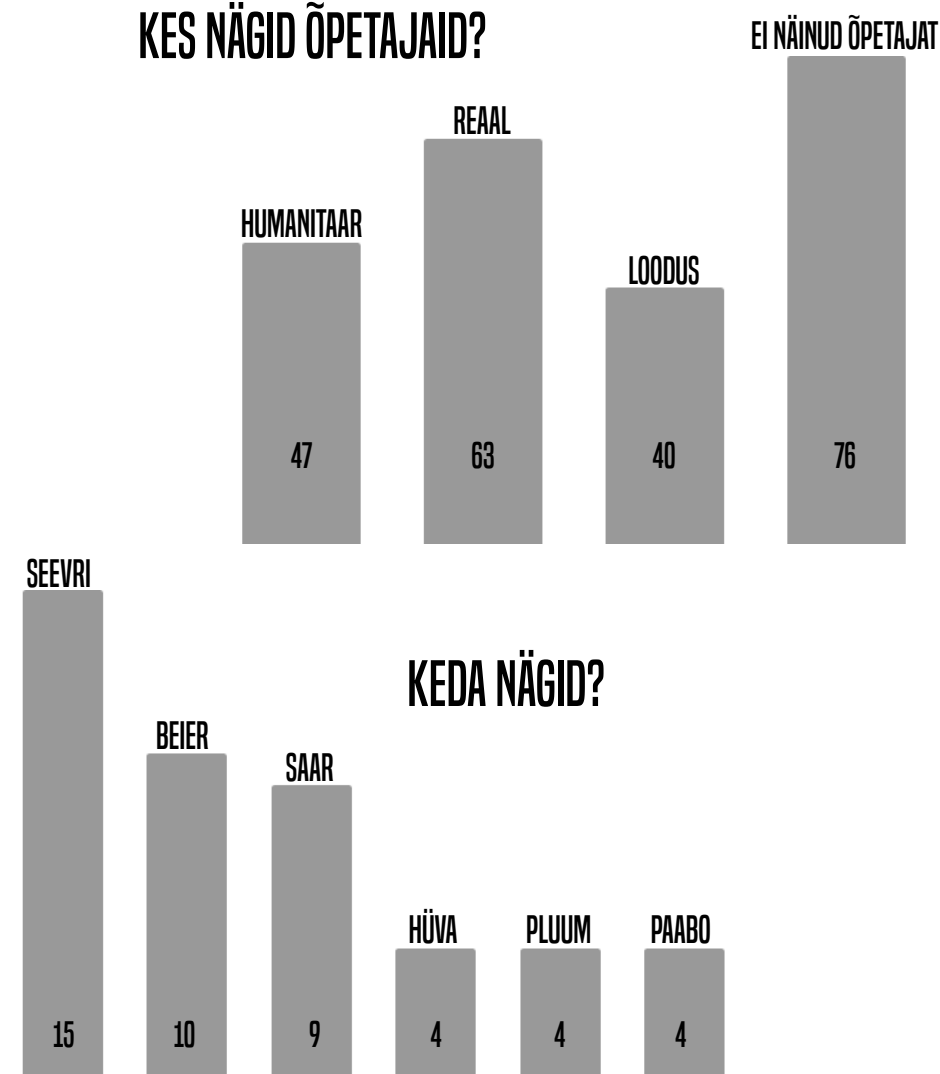
“Üritasin pikkade sammudega järele jõuda ja tervitada, aga ei jõudnud

TERETASIN VIISAKALT

MIDA TEGID, KUI NÄGID ÕPETAJAT?

KES NÄGID ÕPETAJAJAID?

KEDA NÄGID?

“Peitsin ennast ära, et ei peaks tere ütleva

MIS MAAKONNAS MÄRKASID ÕPETAJAJAID?

VEKEELSE HARIDUSE KAOTAMINE EESTIST – VÕIT IGALE OSAPOOLELE?

Mitte küll esimest korda aegade jooksul, ent kirgi külvat on nii meedias kui parlamendi istungitel laineid lööma hakanud riiklik probleem: venekeelne elanikkond ei ole eesti ühiskonda piisavalt integreerunud, mis toob omakorda kaasa arvukalt valukohti. Mitmete poliitikutel sõnul on mure lahendamiseks püstitatud eesmärk viia kõik venekeelsed õppeasutused eestikeelsele õppele.

Milles probleem konkreetselt seisneb? Isamaa peasekretär Priit Sibul sõnas riigikogu istungil, et oleme maksumaksja raha eest Eestis üles kasvatanud uue venekeelse põlvkonna, kes ei valda piisavalt eesti keelt ja see on nende inimeste võimaluste piiramine ja inimõiguste rikkumine. Kõlab küll tabava ütlusena, aga ma ei tahtnud sugugi uskuda, et põlvkonnatäis venelasi ei valda eesti keelt nii palju, et asuda selles keeles ülikooli ja tööle. Valimispropaganda? Saan kahe käe sõrmedel üles lugeda eestlased, keda olen kuulnud iseloomustamas eestivenelaste olukorda pealiskaudsete, üldistavate ütlustega (märksõnaks ühistranspordis lõugamine). Inimesi, kes näevad Eestis elavate venelaste elust vaid niivõrd väikest killukest, on lihtne panna uskuma, et integratsiooni ja keeleoskusega on lood halvad. Vähemusrahvuse esindajate hääl annab aga võita väitega, et viimaste kultuuri ja oma keelset haridust soovitatakse täie-

likult hävitada, ent valitav erakond soovib nende saatust päästa. Milline on aga olukord tegelikult? Mitmeid soovitusi ülestäheldavate aspektide osas sain enda emalt, kes juba kahekümne aasta ringis vene koolis eesti keelt õpetanud on.

Millise puu järgi seda keeleoskust mõõdetigi?

Otsigem artiklitest ridu, mis esitavad arvulisi andmeid. Sirle Rosenfeldt toetub oma Postimehe aramusloos statistikale, mille kohaselt valdas 2015. aastal 64 protsenti vene õppekeelega põhikooli lõpetajatest eesti keelt tasemel B1. Autori sõnul jääb antud tase madalaks - õpilane on ju kogu elu eestikeelses keskkonnas viibinud. Pidagem aga meele, et mida kõrgem on keeletase, mille poole pürgitakse, seda keerulisemad on teemad, millel eksamit sooritades arutleda tuleb. B2 eksamil nõutakse arutlust keskkonna-, ökoloogia- ja ühiskonnateemadel. Puhtalt elutarkuse puudumise tõttu räägivad teismelised sellistel teemadel emakeeleski tihtilugu õpitud faktidele toetudes, mitte isiklikule kogemusele ja arvamusel tuginedes. Vaatamata sellele, et põhikooli lõpp toob kaasa mitmeid täiskasvanu puudutavaid otsuseid, näen enda ja endiste klassikaaslaste pealt, kuidas ollakse pärast kooli kohustusliku osa lõppu tohutult arenenud, isiklikke seisukohti välja kujundatud ja mõistetud teemasid, mida põhikoolis õpetati, ent millest tol ajal lõpuni tolku ei saadud. Seetõttu võib vene kooli õpilasele, kes

ALICIA JEMETS

eesti keeles enda mõtete ja tunnete väljendamisel hakkama saab ja hea sõnavaragi omandanud on, B2 eksam sellegipoolest parajaks pählaks osutada. Innove C1 eksamist pole aga kooliõpilasele kohandatud versiooni olemas. Seega võib ka n-õ B1-laps motiveeritud keeleõppija olla, ent ometigi pole teist ametliku viisi, et enda keeleoskust maksma panna.

Tegin statistikat

Kuna gümnaasiumieas ollakse samukese lähemal enda karjääri alustamisele ja sellega seonduvate valikute tegemisele, tekib just siis nii mõnelgi õpilasel täielik arusaam keeleõppe vajalikkusest ja motivatsioon oma keeleoskust arendada. Seetõttu viisin just gümnaasiumiõpilaste seas läbi küsitluse, millele vastas 80 vene õppekeelega kooli õpilast.

Minule suureks üllatuseks pooldasid pea pooled õpilased eesti ja vene koolide liitmist. Lisaks mõistis valdav osa eesti keele õppimise vajalikkust. Kui kõrvutada antud aspekti integratsioonile keskendunud küsimusega, võime järeldada, et me ei peaks keskenduma niivõrd selgitamisele, miks on venelastel vaja eesti keelt õppida, kuivõrd suhtlemisel tekkiva krambi vähendamise-

le. Kindlasti on integratsiooniprojekte viimase kümnekonna aastaga küllaltki palju juurde tulnud, ent alati võib mõtiskleda uute viiside üle, kuidas venelased ja eestlased saaksid vabas õhkkonnas suhelda. Lisaks töid mitmed õpilased välja, et kuna eesti kultuuri austamist on neile maast madalast õpetatud, ootavad nad ka eestlastelt respekti vene kultuuri vastu. „Rahvused peavad üksteist austama, mitte ühte sulanduma,“ leiab üks küsitletutest, kellel on palutud enda vastust selgitada.

Meie võimalused

Kas vene ja eesti koole tasuks niimelt liita või viia hoopistükki vene koolid eestikeelsele õppele? Palju räägitakse sellest, et keele „külge jäämisele“ mõjub kõige paremini kõnelejate poolt ümbritsetud olemine. Pole ime, et vahetusõpilased läbivad välisriigis viibides aastaga keele omandamises suurema arengu, kui varasema reeglite tuupimist täis üheksa aasta jooksul. Seega hakkaksid vene lapsed üpris suure tõenäosusega eesti keelt tükki maad paremini valdama juhul, kui nad eesti lastega samasse klassi pandaks. Kust aga võtta eesti kooli, mida vene koolidega liita? Ehkki mitmel pool leidub õppeasutusi, mida ähvardab sulgemine, järgneb nende liitmisele teiste eestikeelse koolidegagi palju lapsevanemate rahulolematust. Mis saaks aga, kui mõni pisike eesti kool vene kooliga kokku liidetaks? Ehkki kummagi poole keeleoskus paraneks, tekitaks see suure tõenäosusega kuhjaga pahameelt - miks peavad just nende koolide lapsed olema katsejäneskeks uute haridusalaste meetmete läbiproovimiseks, kui keegi ei tea, millise lõpptulemuse poole liigitakse? Kahjuks võime vaid oletada, kindlaid vastuseid ei tea keegi.

Kunstlik keelekeskkond

Logistiliselt mugavamaks ja vene

lastele vähem survet avaldavaks variantiks oleks lihtsalt vene koolid eestikeelsele õppele üle viia. Sellist kujuteldavat õppeasutust kõrvutaksin nende eesti koolide ja lasteasutadega, mis tegutsevad piirkondades, kus suurem osa elanikkonnast on venelased. Ühes sellises lasteaias käisin isegi. Ehkki enamik lapsi olid vene rahvusest ja rääkisid omavahel emakeeles, jälgisid kasvatajad rangelt, et endi kuuldes ja ühistegevuste ajal vaid eesti keeles kõneldaks. Sama palju, kui enda rahvuste esindajatega, oldi sõbrad ka eesti perdest pärit lastega, kellega mängides räägiti muidugi eesti keelt - kedagi kõrvale ei jätud. Laste seas oli ka neid, kelle vanemad eesti keelt ei vullanud ja seetõttu ka neile seda õpetada ei osanud, ent nemadki said 1. klassi eesti kooli mindud.

Maast madalast teine keel

Kahtlemata ei ole kõik lapsed samasugused ja usun, et kindlasti leiduks põngerjaid, kellele lasteaias võõrkeele õppimine üle jõu käiks. Ometigi leian, et kuna koolieelsetes õppeasutustes keskendutakse eelkõige arendavatele tegevustele, oleks lihtsam keeleõppega alustada just seal - mida kaugemale haridusredelil ronida, seda rohkem tegeldakse konkreetsete õppeainete omastamisega ja seda raskemaks muutuks võõra keele „külge saamine“.

Taoline kunstlik keelekeskkond võib läbi lüüa ka neis Eesti paikades, kus elades pole inimesel otsest eesti keelt vajagi, ent see eeldaks noore soovi asuda õppima/töötama alal, kus eesti keele oskus siiski kasuks tuleb (mis enamikes kohtades nii kahtlemata ka on). Ent kuidas motiveerida neid, kellel on plaaniks minna kooli lõppedes välismaale? Taas jäädakse vastamisega kimpu.

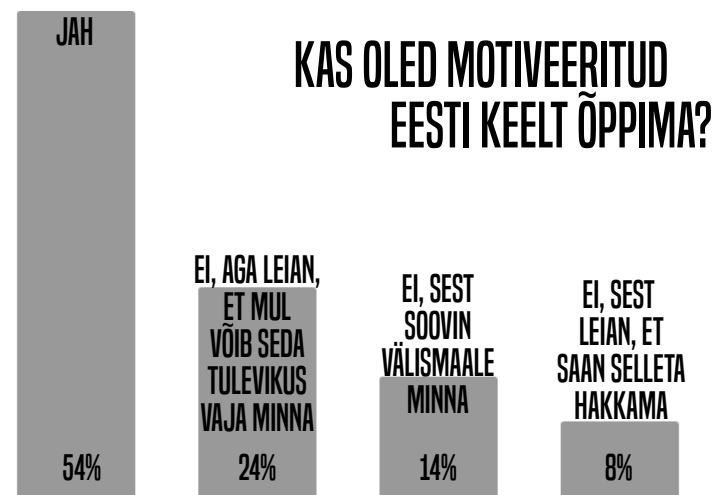
Õhku jääb palju küsimusi

Olen kohanud vene koolidest tul-

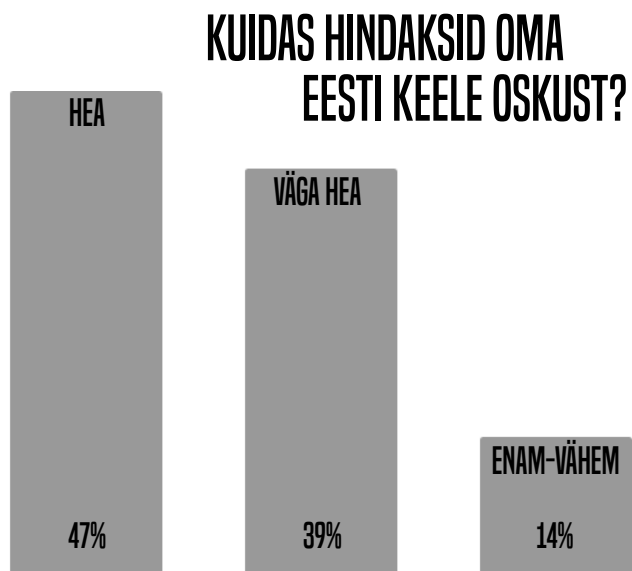
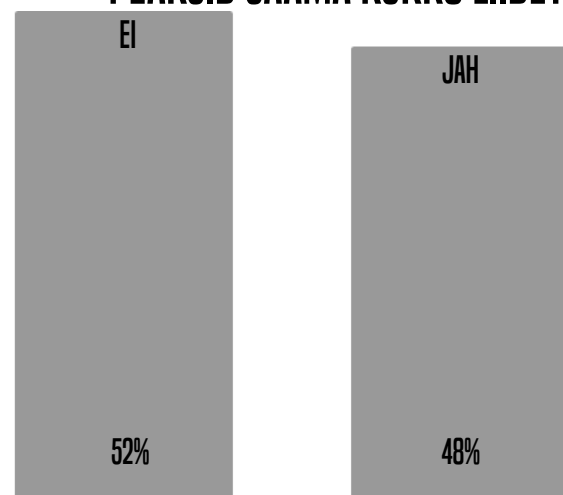
nud õpilasi, kellele tohutult meeldib eesti keelt õppida ja kes lähevad seetõttu eestikeelsesse huviringi või gümnaasiumisse. Olen kohanud neid, keda motiveerib silmaringi avardamine ja uute inimestega kohtumine. Ka neid, keda kutsub keelt õppima mõte, et see aitab tulevikus tööd leida - seni aga ei kurda ükski neist selle üle, et viibivad üldjuhul venekeelses keskkonnas ja kasutavad vaid vene keelt. Kas viimane variant on halb, kas Eestis elava venelase juurde peab kuuluma eestlase identiteet? Mina leian, et mitte. Ma ei peaks Jevgeni Ossinovski poolt mainitud vene lapse isiksusekadu oluliseks murekohaks, sest kultuuripärand tuleb suuremas osas inimesele kaasa siiski perekonnast. Sellegipoolest arvan, et inimene muutub elu jooksul palju ja korduvalt: see, et ühe vene lapse maailmapilt mingil eluperioodil eestlus ei kuulu, ei tähenda, et see nii igavesti ka jääb. On vajalik selgitada, miks on vaja eesti keelt õppida, luua järjest paremaid viise keele õppimiseks, ent identiteeti lihtsalt ei tohiks kellelegi peale suruda. See tekitab lõviosas inimestes vaid trotsi ja võõraviha.

Väikesed sammud

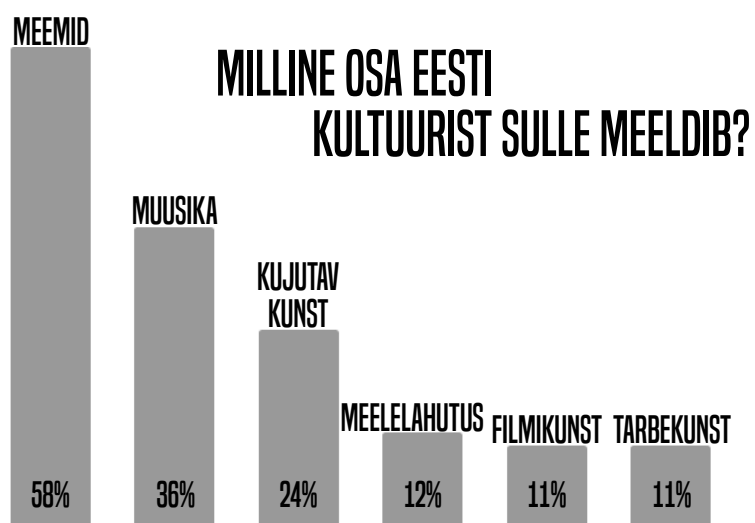
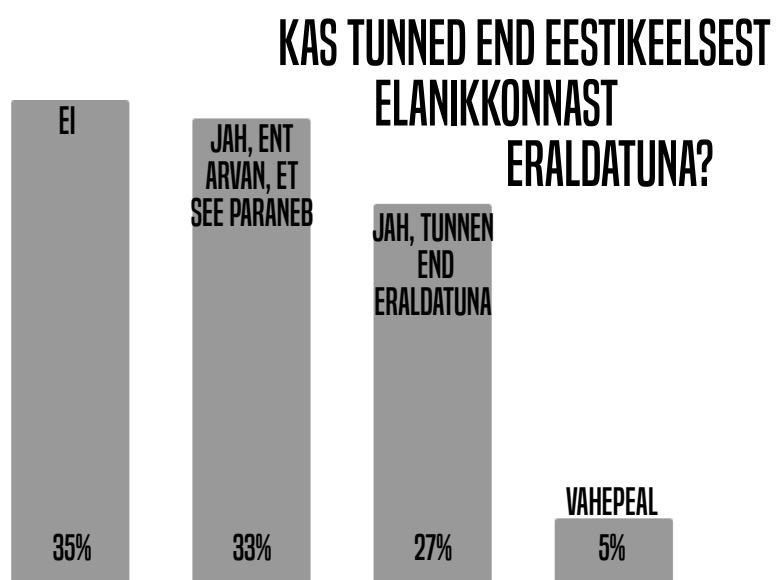
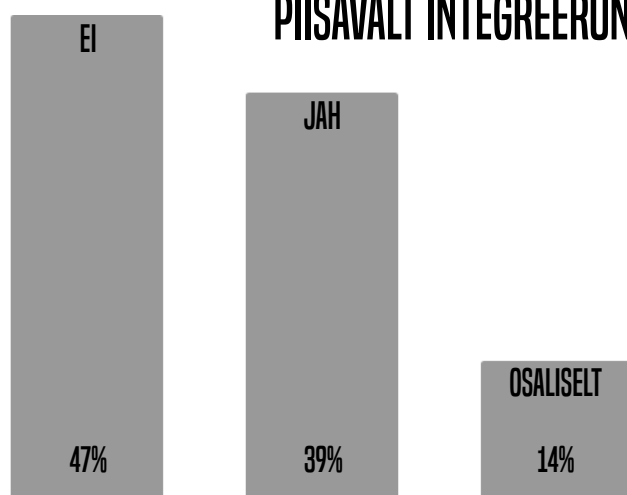
Ise venelane olemine mind antud teemal pädevaks ei tee ning minu kohatud inimesed, kelle näol näiteid tõin, on vaid pisike osa venekeelsest elanikkonnast Eestimaal. Ent me saamegi alustada väikestest asjadest - inimeste kohtamine ja nende eluoluga tutvumine on üks nendest! Ning enda generatsiooni vaadates tekib mul lootus, et saame uute põlvkondade pealetulekuga võõraviha välja juurida. Mäletan, kuidas 1. klassi alguses läks klassijuhatajal tükki maad aega, et õpetada ümber lapsi, kellel oli tavaks vene kaasõpilasi tõrjuda ning nende pih-ta solvanguid pilduda. Kust väike seitsmene sellise kombe omaseks saab? Eks ikka kodust.

KAS EESTI JA VENE KOOLID PEAKSID SAAMA KOKKU LIIDETUD?

KAS NÕUSTUD VÄITEGA, ET VENEKEELNE ELANIKKOND EI OLE EESTI ÜHISKONDA PIISAVALT INTEGREERUNUD?

MÖÖDA MAAILMA JA MÄGESID RINGI TUISKAV KELLY

KARMEN KUKK

Teed suusatades hulljulgeid trikke, kas sa midagi üldse kardad?

Eks uut trikki on ikka natuke hirmus teha, aga kuna ma olen nii kaua vigursuusatamisega tegele- nud, siis olen kartusest üle saanud. See on kõigil spordialadel nii, et mida rohkem harjutad, seda kind- lamaks muutud ning aina enam suudad riske hoopis nautida.

Kas näed oma tulevikku Ees- tis või välismaal? Mida Ees- tist eemal olles kõige rohkem igatsed?

Pigem ikka Eestis, siin on mõnus. Mul pole mingit põhjust jäädavalt ära minemiseks. Välismaal olles igatsen kõige roh- kem just eesti inimesi, oma pe- rekonda, sõpru ja tuttavaid, ning muidugi oma kodu.

Alustasid sügisel gümnaasiu- miõpinguid. Kui palju jõuad kooliga tippspordi kõrvalt te- geleada? Kui toetav on kool?

Õpetajad on väga vastutulelikud ja koos oleme ühised lahendused väl- ja töötanud. Reisile minnes võtan kooliasjad kaasa ning õpin iseseis-

Kelly Sildaru on end iga eest- lase südamesse suusatanud. Eesti mägede puuduse tõttu veedab ta aga ligi poole aast- tast teisel pool maakera. Mi- nul oli suurepärase võimalus Kellyga natuke vestelda, kes parasjagu oli lennujaamas teel Kanadasse.

Kuidas on tagasi suusarajal olla? Kas vigastus annab veel kuidagi tunda?

Mul on lihtsalt väga hea meel taas sõita ja täiskoormusel trenni teha. Alguses, kui ma uuesti suusatama hakkasin, võis füüsiliselt ju kõik korras olla, aga mõttes oli ikka hirm. Kartsin, et midagi juhtub või et ma ei saa hakkama. Õnneks olen nüüd sellest üle saanud.

Oled freestyle-suusatamises läbi aegade edukaim juunior ja esimene sportlane, kes on ühelt MM-ilt võitnud 3 meda- lit. Kuhu edasi? Mis on su ees- märgid?

Otseselt mul mingeid eesmärke ei ole, tahan lihtsalt teekonda ja kogu seda protsessi nautida. Olen ju veel nii noor, mul on loodetavasti kõik alles ees. Kui midagi konkreetset välja tuua, siis loodan väga järgmis- tel taliolümpiamängudel osaleda.

valt. Tagasi Eestis olles teen järe- le kõik kontrolltööd. Jäin samasse gümnaasiumisse, kus ma põhikoo- liski käisin, sest mul on õpetajatega juba side olemas ning meil on toi- miv süsteem.

Lihtsalt vaba aega sul ilmselt väga ei ole, kuid mida meel- dib sulle veel teha peale suu- satamise?

Ma naudin golfi ja ratsutamist, kuid kahjuks aega ma nende jaoks tões- ti tihti ei leia. Näiteks suve jooksul jõudsin kõigest ühe korra ratsuta- ma. Kuna ma olen Eestist palju eemal, siis kodus olles veedan ka või- malikult palju aega sõpradega.

Keda pead oma eeskujuks?

Oma väikest venda Henryt. Me tree- nime koos ja ta on mu motivatsioo- niallikaks. Ma ei kujutaks tippspor- dis olemist ette ilma temata. Aasta aega, mil mina ei saanud vigastuse tõttu trennida, arenes Henry mee- letult ning nüüd on minu eesmär- giks talle järele jõuda.

Mida soovitaksid inimestel meeles pidada oma unistuste poole pürgimisel?

Minu arvates on tähtsaim teekon- na nautimine ning sa ise pead taht- ma seda teha, mida sa teed. Nende kahe teguri olemasolul on kõik või- malik.

Kelly Sildaru juunioride MM-il pargisõidus võidetud kuldmedaliga.

FOTO: MILES HOLDEN / RED BULL CONTENT POOL

HUMANITAARAINETES EI VÕISTELDA, VAID JAGATAKSE TEADMISI

ALICIA JEMETS

Eesti Kirjandusmuuseum ja Hugo Treffneri gümnaasium ühendasid jõud ja viisid esmakordselt läbi humanitaarainete õpilaskonverentsi ehk HUNTSi, mis toimus Teadlaste Öö raames 28. septembril.

Reedene päev täitis Eesti Kirjandusmuuseumi põnevil rahvamassiga: ligi kaksikümmend 9.-12. klassi noort olid saanud Eesti eri paikadest, et jagada enda teadmisi ja tegemisi humanitaarainete vallas. Publiku seas istusid nii antud valdkonna spetsialistid kui lihtsalt huviga kuulama tulnud. Kõiki neid ühendas kindel eesmärk ja süda-

mesoov: hoida humanitaariteaduseid ühiskonnas auväärse kohal.

Kaardimängust lingvistikaõpikuni

Pean tunnistama, et HUNTS õpetas mulle eelkõige seda, kui lai humanitaarainete valdkond on: käsitletud teemad olid kõike muud kui ühte nägu ja tegu. Needki, kelles koolipinki nühhkides hoopis reaalained huvi äratasid, oleksid kindla peale enda jaoks miskit uut ja paeluvat avastanud. Konverents kestis väikeste söögi-joogi-puhkepausidega seitse tundi: huvilised võisid kuulama tulla just nende jaoks põnevust pakkuvaid teemasid. Selle mugavamiseks oli HUNTS osadeks jaotatud: esimeses fraktsioonis esitati teatritöö ja -kriitikaga seotud ettekandeid, teises räägiti kirjandusteemadel ning sealt edasi muusikast, ajaloost ja variast. Ent pealtnäha sarnased teemad jõudsid üllatada oma mitmekülsuse poolest: näiteks liigitus ajaloo plokki nii Geir Melany Andrejevi põhjalik uurimus enda esivanemast kui

Kristiina Amuri mitmekülgne uurimistöö mangast ja animest. Mõned esinejad olid tulnud pajatama millestki, mida nad ise loonud olid (üritus, muusikateos või hoopis kaardimäng). Mitmed olid aga lihtsalt uurinud endale huvi pakkuvat teemat ja paistsid silma põhjaliku statistika ja andmeuuringuga (algustäheortograafia muutumine ajas, teatrilavastuse analüüs, lemmikraamatu populaarsus ja palju muudki). Korraldajakooli õpilasedki olid valinud eri sorti teemad: Renar Kihho rääkis teatris käimisest kriitiku silme läbi, Hant Mikit Kolk koostab aga lingvistikaõpikut ja pajatas aine olulisusest ning mitmekülsusest, Iris Vaask tutvustas üle saja aasta vanuste toolide restaureerimisprojekti.

Uurimistöö?

Nagu kindlasti ka mõnel lugejal, tekkis minulgi küsimus, kas õpilaste esitatud projektid olid tehtud gümnaasiumi uurimis- ja praktilise töö raames. Pärast osalejate ja korraldajatega vestlemist sain teada, et õpilased on lihtsalt kokku tulnud, et tutvustada ennast paeluvaid teemasid, harjutada kätt uurimuse koostamisel, tutvuda teiste esitlustega ja kuulda enda projekti kohta tagasisidet - olgu see nende ametlik gümnaasiumi uurimistöö või mitte. Ürituse formaat oli väga omane teaduskonverentsile, st mitte ainult ei kiidetud, vaid jagati ka soovitusi veel valmiva kirjatöö jaoks oma ala spetsialistide poolt. Tänu sellele andis HUNTS tohutult tuge neile, kes enda huvidele ja oskustele ühiskonnas nišši otsivad.

Teatrikriitikast restaureerimiseni: humanitaarainete valdkond on väga mitmekesine!

FOTO: EESTI KIRJANDUSMUUSEUM

Tarmo Pungaselt sain teada, et tema ettekande näol polnud tegu gümnaasiumi uurimistööga - HUNTSi kuuldes nägi ta seda kui võimalust enda humanitaarientusiasmi teistelegi näidata. Et Tarmot räpp ja luule tohutult köidavad, tuli tal impulsiivselt otsus luuletusi ja räpide ette lugeda ja nende kohta mõtteid jagada. Triin Aasa tutvustas aga konverentsil enda gümnaasiumi uurimistööd, mille raames kogus ta statistikat algustäheortograafia muutumise kohta viimase saja aasta jooksul. Triin soovib enda tulevikuaemetit lingvistikaga siduda ja ootas pikisilmi HUNTSi, et oma tööle tagasisidet saada. Temaga vesteldes jõudsime seisukohale, et ka koolis läbiviidavad uurimistööde kaitsmised ongi sisuliselt väikesed konverentsid. Uurimistööde kaitsmiste kuulamise ei pea suhtuma kui tüütusse kohustusse: gümnaasist peaks tundma huvi, mille kõige põnevaga teised tegelevad.

Hindamatu kasu

Kirsiks tordil oli konverentsi lõpetanud debatt, mille viisid läbi Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilased **Hanna Simona Allas** ja **Karl-Andreas Meus**. Arutelu tuumiku moodustasid kolm humanitaariteadusega tihedalt seotud külalast: Kristiina Johanson, kes on Tartu Ülikoolis arheoloogiateadur, Eesti Kirjandusmuuseumi vanemteadur Taive Särg ja Sigrid Solnik Rakendusliku Antropoloogia Keskusest. Juttu jaagus ka paljudele teistele, kes oma mõtteid humanitaariteaduste elu ja olu üle mõlgutasid. Räägiti isiklike kogemuste läbi, miks on humanitaariteadused olulised, milline on nende olukord täna, mida olulist on nende saavutatud ja mida saaks veelgi paremini teha. Jõuti järeldusele, et küllap vist jäävad humanitaarained rambivalgusest veidi kõrvalseetõttu, et on kinnistunud idee, et

teadust saab mõõta kindlate arvude, protsentide ja ühikutega. Ometi saavutatakse humanitaariteadustes palju, kuid saavutatu võib olla veidi subjektiivsem ja seetõttu on

selle (suurt) kasu aeg-ajalt keeruline mõõta. Ent kas pole tore, et meil selline mõistusega mõõdetav ala on - humanitaarainetes ei võistelda, vaid jagatakse teadmisi!

KULTUUR KULTUURILE LIIGA EI TEE

ANNA WEIDEBAUM

on tekst küllaltki raske. Filosoofiahuvilistele soovitas Pettai aga filmi „**Inception**”. Ka üldiselt on Leonardo DiCaprio õpetajale meeltmööda.

Kultuuri pole kunagi liiga palju. Et saaksime tutvuda eriti intellektuaalse kultuuriga, küsisin meie oma humanitaarainete õpetajatelt, mida on nemad nautinud ning ka meile soovitaksid.

Andre Pettai andis rohkelt huvitavaid soovitusi, alustades **Labürint-teatriühenduse G9** ja **VAT-teatri lavastusega „Sirgu Eesti”**. Pettai sõnul tekitas lavastus rohkelt diskussiooni ning käsitles huvitavalt ajalugu ja ka filosoofiat. Tegu on postmodernistliku tüki, milles olid suured narratiivid ning mis näitas erinevaid väikseid juppe ajaloost. Kirjandusest teadis õpetaja soovitada **Avatud Eesti Raamatutarja**, millele lisas juurde, et kui lugeda sarja jaohaaval, on see kindlasti väga huvitav. Pikemalt lugedes

Age Salo sõnul on ta praegu tugevalt lastekirjanduse lainel. Teostest soovitas ta klassikat: **Astrid Lindgreni „Pipi Pikksukk”** ja **Lewis Carrolli „Alice Imedemaal”**. Veel väärrib ära märkimist Lindgreni elulugu - Jens Anderseni „Päev nagu elu”. Astrid Lindgren on praegugi filmimaailmas teemaks ning õpetaja soovitas soojalt ka filmi „Astrid Lindgreni rääkimata lugu”.

Tiina Niitvägi-Hellamaa soovitas läti kirjanik **Nora Ikstena** teost „**Emapiim**”. Niitvägi-Hellamaa sõnul on see väga kohane lugemine praegusel Läti 100 aastal. Lisaks kiidab õpetaja Jaan Tootseni värsket filmi „**Vello Salo. Igapäevaelu müstika**”. Film on eriti praegu väga sobiv, arvestades, et õpetaja annab esmakordselt oma elus usundiõpetuse tundi.

ÜKS PÄEV. ÜKS PLANEET. ÜKS EESMÄRK.

HELENE MARIA KIKAS

Kuidas panna kogu maailm korraga meie koduplaneedi päästmiseks tööle? Vastust ei pea kaugelt otsima, see peitub väikese Eesti suurtes tegevuses. Maailmakoristuspäev 2018 ühendas 36 tunniga 158 riiki, et üheskoos Maa puhtamaks teha.

Maailmakoristuspäev 2018 sai alguse 15. septembril Uus-Meremaal ning lõppes 36 tundi hiljem Hawaiil. Sinna ajavahemikku mahutasid kõik teised 156 riiki ja 15 miljonit osavõtjat. Koristati nii kümne miinuskraadi ja krõbeda pakase

käes Kanadas kui ka 48-kraadises palavas Iraanis. Osavõtjaid ei heidutanud tormid Pakistanis ega ka maamiinid Kambodžas.

Uus Eesti Nokia?

Teada-tuntud fakt on see, et Maa mattub prügis - igal aastal jõuab ookeani kaheksa miljonit tonni prügi, millest suur osa ei lagune kunagi ning mille söömise tõttu surevad nii mere- kui maismaaloomad jne, jne... seda ei pea vist nüüdseks enam rõhutama. Rõhutama peaks aga tõsiasi, et üheskoos saab inimkond kasvava prügi probleemi vastu võidelda.

Maailmakoristuspäev, mis toonitabki ühisel sammul puhtama maailma suunas liikumist, kasvas välja 2008. aastal Eestis alustatud Teeme Ära! talgupäevadest. Kuigi Teeme Ära! projektist on kümne aasta jooksul inspiratsiooni saanud paljud teisedki riigid ning sarnaseid aktsioone isegi korraldanud, oli Maailmakoristuspäev senise ajaloo

suurim kodanikualgatus. Ühtlasi oli Maailmakoristuspäev EV100 raames Eesti kingitus maailmale. „Võib-olla see ongi Eesti teema. Võib-olla see ongi see tiigrihüpe,“ kommenteerib Mart Normet, kes tõi koristuspäevast telekraanide-

“ Miks ei võiks meie väike Eesti olla eestkõneleja planeedi päästmisel?”

le 24-tunnise maratonsaate. Ehk ei peagi nn Eesti Nokia olema materiaalne, füüsiline leiutis. Miks ei võiks meie väike Eesti olla eestkõneleja planeedi päästmisel?

Mitte ainult koristamine

Loomulikult ei olnud maailmakoristuspäeva eesmärgiks ühe päevaga kogu Maa prügist puhtaks teha. See on ju lihtsalt kliše ja ilmselgelt võimatu. Kuid suuremas pildis ei tähenda nii Maailmakoristuspäeva ega ka Teeme Ära! üritused lihtsalt koristamist. Maailmakoristuspäeval tulid miljonid inimesed välja ühise eesmärgiga koos helgema tuleviku poole pürgida. Selle ülemaailmse aktsiooni sihiks on erinevate kogukondade ja ühiskonnakihtide ühendamine, teadlikkuse tõstmine, globaalsele prügi probleemile tähelepanu pööramine ning koos läheduse leidmine, et ühel heal päikesepaistelisel päeval saavutada lõplik eesmärk - puhas ja terve planeet. Sest planeeti B pole ju olemas?!

FOTO: MAAILMAKORISTUS.EE

TREFFNERI SELTSID LÄBI AEGADE

RONA BRITT LUUG

Treffneristid on loomu poolt julged, hakkajad ja organiseerijad. Kooli ajaloo jooksul on tegutsenud mitmeid omanäolisi seltse ja klubisid, mis ühendasid sarnaste huvidega õpilasi ning vabal ajal nende meelt lahutasid.

Dramaatiline ring

Dramaatiline ring alustas meie koolis tegutsemist 1924. aastal, hooldajateks olid Eduard Ahas ja Adalbert Wirkhaus. Ring korraldas näite- ja deklamatsioonikursusi, kooli aktuseid ja pidusid ning draamaõhtuid. Samuti korraldas ring koolis diktsiooni- ja retoorikaõpetust. 1935/1936 õppeaasta tegevuse aruanne raporteerib, et liikmeid oli 45 ning kooli aastapäeval etendati Vanemuises „Otepää all“.

Lilla vennaskond

Nagu ütles lillaskonna üks asutaja-liikmeid Kristina Koch (B15): „Üks tont käib ringi mööda Treffneri lillaskonnatont. Vennad võitlevad üheskoos entroopia vastu, meelekindlus välkumas silmis, paeluva strateegia jõul ühendamas vapraid hingi lilla värvi alla. Kuid see pole kogu tõde: tule, ole vend või õde!“

Miilang

Vaieldamatult kõige vahvamate ja loovamate liikmetega kogukond Treffneris on loomulikult koolilehel Miilang, mis muuseas alustas tegevust juba 1925. aastal. Võimalus kajastada kooli tegemisi, võtta sõna teemadel, mis korda lähevad, ning siia-sinna ka natuke kriitikat poetada kulub igale kirjutamislembesele ja ajakirjandushuvilisele õpilasele kahtlemata ära.

Klassikaring

1935/1936 õppeaasta tegevuse aruanne: „...Teisel poolaastal asutati õpilase V. Laursoni algatusel Õpilaskonna Klassikaring (53 liiget), mis seab enesele ülesandeks süvendada antiikaja kultuuri, ammutada teadmisi klassikalisest filosoofiast, kirjandusest, kunstist jne. ning tutvuda antiikaja autoritega.“ Hooldajateks olid õpetajad Walther Freymann ja Johannes Tiedemann.

Tantsutallad

Esimene rahvatantsuõpetaja Treffneri gümnaasiumis, Silja Bauer, õpetas noortele tantsimist aastatel 1985-1994. Uve Saar alustas rahvatantsu õpetamist 1997. aastal ning liikmete arv aina kasvas: tänaseks on tantsijaid juba 114 ning rühmi lausa seitse. Esialgu tegutsesid tantsijad Muskade nime all, kuid 2002. aastal toimunud nimekonkursi käigus ristiti end ümber Tantsutalldadeks. Tantsuansambel on välja teeninud arvukalt tunnustust ja auhindu nii Eestis kui välismaal ning mis kõige tähtsam – imetluse ja toetuse oma kõige suurematelt austajatelt, koolikaaslastelt.

Muusikaring

Muusikaring alustas tegutsemist 1927. aastal. 1935/1936 õppeaasta tegevuse aruande järgi võtsid ringi 25 liiget sümfoonia- ja puhkpilliorkestri ettekannetega osa kooli ja õpilaskonna aastapäevast, aktustest ja piduõhtuist. Tegevuses olevat olnud ka poistekoor. Ringi hooldajad olid õpetajad Taavet ja Adalbert Wirkhaus. Tänapäeval saavad muusikalise andega õpilased oma lauluoskust lihvida ja demonstreerida õpetaja Ülle Keerbergi käe all segakooris Anima.

Karskusring

1921. aastal tegutsenud karskusring, hooldajaks õpetaja Arnold Kask, seisis selle eest, et koolis oleks olemas alkoholismivastane propaganda ning tegeleti ka karskustööga. Muuseas korraldati liikmeõhtuid ENKSTG ehk Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumi ehk nüüdseks Miina Härma gümnaasiumi ja TTG ehk Tartu Tütarlaste Gümnaasiumi vastavate ringide liikmetega. Oma aastapäeval korraldasid ringi liikmed tähistamiseks teeõhtu. Sellise ülla eesmärgiga ring vääricks tänapäevases Treffneris igati taastamist!

Raadioring

Raadioring pani alates 1961. aastast kuulamiseks välja 20-30 saadet ning edastasid vahetundide ajal nii informatsiooni kui ka muusikat.

Esiletõstmist väärivad veel:

Loodusteaduste ring, mis 1953. aastal rõngastas viiendiku sel aastal rõngastatud lindudest; **Näiteseltskond** „To be or not to be“, mis tegutses Vahur Kalmre eestvedamisel aastatel 1972-1974.

(Informatsioon kooli muuseumist ja 1935/1936 õppeaasta tegevuse aruandest.)

ELU HOROSKOOPIDE JÄRGI

RACHEL KÕLLO

Olen päris aus: ise ma horoskoopidesse pigem ei usu. Kui vahel on tõepoolest põnev arutleda, kas on ikka nii või teisiti - näiteks tähemärkide alusel võrrelda enda ja oma tuttavate iseloomu või elusaatust - siis igapäevaselt ma horoskoopide järgi oma tegemisi ei säti. Niisiis võtsin eksperimendi jaoks eesmärgiks jälgida tervelt nädala vältel Postimehe horoskoobe ja neid oma päris eluga võrrelda. Alustasin eksperimendinäädalat 1. oktoobril ning nädala üldiseks teenäitajaks võtsin ette 30. septembril ilmunud Arteri nädalahoroskoobi.

„Pingeid võib tekkida pereringis, eriti vanema põlvkonnaga suheldes. Keegi sugulastest võib nina su isiklikesse suhetesse toppida, näiteks partnerivalikut kritiseerida. Ehkki sa armastad südamest oma pereliikmeid, ei tohiks siinkohal lähtuda nende arvamusest. Sinu armuõnn on absoluutselt sinu isiklik asi!“ – Ohoh, paistab, et tuleb vist huvitav nädal!

1. Päev

„Julgust ja ettevõtlikkust leidub küllaga. Tööl oled valmis suure vastutuse võtmiseks. On oht, et sa ei tea päris täpselt, mida see kaasa toob.“

Nonii, esimesed 8 tundi päevast loksusin ma bussis Poolast koju ja peab tunnistama, ma olin üpriski ettevõtlik. Ma jõudsin ära vaadata kaks filmi ja täpselt kaks tundi enne sõidu lõppu avastasin, et bussi põrandal on täiesti võimalik magada. Ülejäänud päev polnud nii liikuv ega teguderohke. Nagu aru saada, siis tööle (ehk kooli) ma ei sel päeval jõudnud, aga äkki oligi puudumisega toimetulek mu suur vastutus? Igatahes tõi see kaasa natuke segadust ja lisatööd.

2. Päev

„Tõised koosolekud võivad olla põnevad ja edasi viia. Õhus on nii mõnigi uudne ja samas teostatav idee. Aga pinget on omajagu.“

Ehee, mul oli täna täpselt o koosolekut, aga võin ette kujutada, kui põnevad need oleks olnud, kui täna oleks midagi toimunud. Aga see-eest ideid oli mul küllaga ja üpriski teostatavaid, näiteks tekkis mul koolis mõte täna kodus korralikult õppida ja kõik arusaamatused selgeks teha, aga eks näeb. Pinget see-eest jagus täna tõepoolest: juba hommikul suutsin kodus jokatada ja äärepealt kooli hilineda.

3. Päev

„Kipud ehk kallima suhtes olema liiga kontrolliv ja kahtlustav. Mingi tühine seik võib kutsuda esile armukadedushoo.“

Jah, nii oligi. Juba esimesel söögivahetunnil tekkis mul armukadedushoog: mis ma näen, või et poisteportsul on kartulivorm ja minul supp... Ai, see oli valus, seda ma toidult küll ei oodanud. Hea, et mu pinginaaber mind rahustas ja sepikut kõrvale võtta soovitas. Aga see polnud veel kõik: trennikaaslane tahtis paati varem kätte saada, nii et mina oleksin oma Nubluga (nii kutsun oma paati) vähem aega veeta saanud ja tema rohkem. Ka see oli raske hetk, aga õnneks jõudsimme kokkuleppele ja ma sain Nubluga ilusti aega veeta.

4. Päev

„Pereliikmed või lähisugulased nõuavad tähelepanu. Taas võivad päevakorrale kerkida koduga seotud teemad, mis sinu arvates olid juba lahenduse saanud.“

See kõlab rohkem nagu mu pereliikmete päev, pigem olin mina ikka see, kes tähelepanu nõudis. Teised olid pigem okeid, selline tavapärane tähelepanuvajadus. Ma ei tea, kuidas teistes peredes, aga meie peres on igal pereliikmel teatud kohustused: näiteks mina toidan koera ja panen nõud ära ning mu väike vend võtab nõud nõudepesumasina välja. Aga täna kerkis üks probleem taas üles: vend ei võtnudki nõusid välja. On ammu teada, et see on tema ülesanne, aga ei, ta teeb kõike muud. See oli tõesti problemaatiline olukord.

Mida sellest nädalast järelda?

Ma jään ka peale eksperimendi horoskoopide suhtes ebausklikuks: ennustused ja mu tõeline nädal ei olnud just eriti sarnased. Muidugi on inimesi, kes horoskoobe usuvad ja usaldavad, kuid mulle meenutavad need pigem väikeseid motivatsioonitsitaate. „Usalda oma sisetunnet“ või „Tööl oled valmis suure vastutuse võtmiseks“ kõlavad täpselt nii, et kui neid hommikul kuulled, oled terve päeva motiveeritud, sest need annavad kindlustunnet, et oled valmis kõigeks, mis võib juhtuda. Elu horoskoopide järgi on minu jaoks natukene imelik, parem ikka ilma.

6. Päev

„Sobiv aeg enda tunnete ja mõtete analüüsimiseks. Alateadlike impulsside pinnale toomine annab vastuse nii mõnelegi küsimusele.“

Hea küll, see horoskoop on risti vastupidi mu tänasele päevale. Mul olid täna sõudmisvõistlused ja kui ma oleksin nüüd paadis hakanud oma mõtteid ja tundeid analüüsima, siis ma küll kaugel poleks jõudnud. Pärast võistlusi läksin ma koju ja vaatasin vendadega filmi ning igasugune ajutegevus oli välja lülitatud. Andestust, horoskoop, aga täna oli ja on üks kõige ebasobivamaid päevi selliseks tegevuseks.

5. Päev

„Usalda oma sisetunnet. Töösajad edenevad väga hästi, kui oled järjekindel ja tegutsed varem tehtud plaani järgi.“

Olen päev otsa Stuumiumisse vaadanud, et näha, kuidas mu töö läks, aga mitte midagi. Sisetunne on imelik: pigem läks mul hästi, aga eks ole varemgi nii tundnud, nii et ma ei ole hetkel oma sisetundes kindel. Kas ma võin varem tehtud plaaniks lugeda tunniplaani? Või mida sa mõtled, horoskoop? Tahaksin öelda, et koolis läks täna ilusti, aga see horoskoop tundub liiga hägune, et suudaksin oma päeva kuidagi selle kaudu tõlgendada või kinnitada.

VILISTLANE PIIRI TAGA

ANNI LEENA KOLK

Treffneristid suunduvad sagedeli välismaale töötama või õppima, aga kui palju me nende tegemistest teame? Küsisime 2009. aastal humanitaarklassi lõpetanud Marit Sirgmetsalt, milline näeb välja tema elu piiri taga.

Käisite Norras ülikoolis. Kuidas sinna sattusite?

Pärast keskkooli võtsin aasta vabaks, et ringi rännata ja käia vabatahtlikuna teatريفestivalidel. Münchenis Spielarti festivalil kohutasin Tim Etchellsiga, kes on üks olulisi eksperimentaalteatri figuure Euroopas. Tema soovitas mul minna Norra Teatriakadeemiasse. Ma

ei olnud sellest koolist varem kuulnud, kuid tugev soovitus viis mu sinnamaale, et läksin Norra katsetele. Paar kuud pärast katseid sain teada, et olen kooli vastu võetud ja niisiis otsustasingi kolmeks aastaks õpingutele asuda.

Kas oskate välja tuua, kuidas Eesti ja Norra ülikoolid ja ülikoolikogemus erinevad?

Norra Teatriakadeemia oli puhtalt praktilise suunitlusega, nii et veetsime päevad studios erinevaid ülesandeid tehes. Õppisime kõike läbi kogemuste. Meil ei olnud eksameid, kuid oli pidev isiklik tagasiside. Eestis õppisin hiljem magistris IT-d mitteinformaatikutele. Ei julgegi eriti kaht nii erinevat eriala kõrvutada. Tartu Ülikool on oma olemuselt akadeemiline. Kuigi IT-alaste loengute sisu on praktiline, on raamistik siiski traditsiooniline – loengud, eksamid, hindend jne. Olin nii Eestis kui ka Norras kursuse sisu ja ülesehitusega väga rahul.

Ütlesite, et olete ka ise teatrit teinud. Mida täpsemalt, milliste projektidega seotud olite?

Pärast ülikooli lõppu töötasin vabakutselise näitleja ja lavastajana. Mu tööd kaldusid pigem eksperimen-

mentaalteari valda. Tööde iseloomustuseks võib ehk öelda, et mind huvitas eelkõige teater kui fenomen ja uurisin töödes laval toimuva ja publiku vahelist suhet.

Rääkige lähemalt mõnest oma teatriprojektist.

Kõige põhjalikum projekt oli vast Pink Cloud Effect, millega alustasime juba ülikooli ajal. Tegime seda kahe kursaõega, stsenoograafia Leedust ja näitlejaga Norrast. Olime kõik laval ja lõime ka kogu materjali ise. Tükk oli naistevahelisest võimuvõitlusest ja sellega seostuvatest stereotüüpidest (armukolmnurgad, cat fights, noa selga löömine jne). Alustasime seebiooperi teemaga, kuid lõpuks panime rohkem rõhku sotsiaalmeedias toimuvale.

Meil õnnestus projekti edasi arendada kolme aasta vältel kolmes eri riigis. Saime sellega residentuuris käia ja esineda nii Eestis (UIT festival), Leedus (Arts Printing House) kui ka Norras (Black Box Theatre, Oslo International Theatre Festival ja Teaterhuset Avant Garden). Iga kord enne tüki esitamist võtsime endale mõne nädala, et seda tükki kohandada just praegu toimuvale. Kuna olime kõik laval, oli väga raske väljastpoolt asja näha. Seepärast

„Roosa pilve efekt“: tükki kanti ette nii Eestis, Leedus kui Norras

kutsusime jooksvalt palju tuttavaid protsessis osalema ja meile tagasisidet andma. Sellest tulenevalt oli lõpuks igas riigis tegu täiesti erineva lavastusega. Jooksvalt jäi samaks stsenoograafia 1000 õhupalliga, mis oli lihtsalt nii ilus, et me ei tihanud seda muuta.

Praegu elate Omaanis. Mis sinna kolides üllatas?

Kolisin sinna pärast abiellumist, kui teatritegemisest pausi võtsin. Tahtsin endale täiesti uues kultuuriruumis taaskäivituse teha. Kuna olin juba enne Lähis-Idasse minekut väga palju ringi käinud, ei võtnud kaua, et uue keskkonnaga harjuda. Mul ei olnud esialgu suuri üllatusi. Aga nüüd, kui olen mõnda aega siin olnud, oskan mõne huvitava asja välja tuua. Peamine eri-

nevus Eesti kultuuriga on, et kõik käib siin inshalla, mis tähendab, et asjad juhtuvad, kui jumal lubab. Ehk miski pole kindel. Näiteks kui helistan torumehele, siis ta tuleb inshalla järgmisel hommikul (mis võib aga tähendada, et ta jõuab alles kolme päeva pärast kohale). Kohati on see häiriv, kuna olen harjunud selgete kokkulepetega, kohati aga rahustav, sest see kisub stressirohkest kiirustamise kultuurist välja. Religioossus määrab nii mõnedki mustrid kultuuris. Seepärast on ka etenduskunstidega kehvad lood. Teater pole küll täiesti olematu, kuid paljude kohalike seas haram ehk siis keelatud. Sellest hoolimata on siin mõned ooperimajad, teatrid ja isegi üksikud teatrikoolid, kuid üldjoontes ei ole see viljakas pinnas teatritöö tegemiseks.

Õppisite Omaanis olles Tartu Ülikoolis. Oli see raske?

Olin magistris kaugõppes, nii et selles mõttes ei olnud väga hull. Esimesel aastal oli koormav, sest reisisin kaks korda kuus Eesti ja Lähis-Ida vahet. Teisel aastal oli lihtsam, sest olin juba palju ainepunkte ära teinud ja ei pidanud enam nii tihti reisima. Kõige keerulisem oli vast lendamise osa, mis võttis terve läbi ja suurendas kõvasti mu ökoloogilist jalajälge. Õppimine aga oli nauditav ja motiveeriv, mistõttu ei jätnud kooli pooleli.

Mis on välismaal elamise ja tegutsemise suurimad plusid? Aga miinused?

Arvan, et teistsuguses süsteemis hakkamasaamine ja erinevate inimestega suhtlemine rikastavad elukogemust ja tõstavad enesekindlust. Väikesed asjad muutuvad suurteks võitudeks. Näiteks, kui reisisin esimest korda Hong Kongi, olin esimesed kaks päeva nagu halvatud, ei julgenud hotellitoast välja minna, sest kartsin ära eksida. Kolmandal päeval valmistasin end korralikult ette – muretsesin kaardi, kohaliku transpordi info, pakkin kaasa toidu ja joogi ning läksin linna avastama. Olin enda üle väga uhke. Loomulikult on välismaal elamise ja lihtsalt reisimise vahel vaks vahet, kuid sisseelamine käib sama põhimõtte järgi – peab lihtsalt julguse kokku võtma ja panema end uutesse olukordadesse selleks, et õppida uue koha reegleid ja tavasid. Seda naudin välismaal olemise puhul kõige rohkem. Praktiline asjaajamine aga on koormav. Näiteks viisadega on alati mingi probleem. Õnneks Eesti asjaajamine on suurelt jaolt interneti kolinud, nii et see muudab eestlastel välismaal olemise tunduvalt lihtsamaks.

Eksperimentaalteater: paneb proovile lavastuse ja publiku suhte

LOOMENURK - LUULETUSED

LIISBET TEEMAA

Loomenurk on koht, kus treffneristid saavad endas üles otsida selle kauni kiireva loomeinimese, kelle mõtted koonduvad kunstis - olgu väljenduslaadiks sõnad, maalingud või hoopis miskit muud. Teosed avaldame nii anonüümselt kui allkirjastatult. Sellel kuul keskendume luulele.

ma ei teagi, kas peaksin hinge
puhtaks karjuma
või hoopis puude alla varjuma,
veidi metsistuma, taas endas tolle
lillelapse hinge äratama, kelle
suurim soov oli olla vaimust vaba,
omada headust, mis kauneim lava
igast teisest teatrilavast,
imelisim veidramast tavast,
milleks armastada ootuste ja lootusteta,
armastada kõike ka voorusteta
oma puhtas algelises nooruses

-Liisbet T.

RETSEPT ÕNNELE

Olen endaga rahul
Kui saavutan keha
Õnnelikkusest jahun
Kui järglasi näha
Võin elada elu
Kui lõpetan kooli
Saan endale rooli
Kui lõpetan elu

Kuid kas piiritleb õnne
Põhjustaja suurus
Või on väiksemaid põnne
Rõõmu jaoks varus

Kui ilmuvad pajutibud
Kel suled meeldivalt kribud
Või langevad jääkristallid
Täidavad tänavad hallid
Ja kütkestavad aromaadid
Tee lõhnaga on justkui haagis
Ning footonite vooga
Avan silmad hooga

Lõppude lõpuks on dopamiin
Seratoniin ja endorfiin
Süüdlased õnne spektrile
Meie sisemisele elektrile
Nad on pikomolaarsed
Kuid ikkagi legendaarsed

-Mari R.

juuksed on sassis
hing hipide poole teel
aru kadus seest

-Liisbet T.

murdesõnastik
sünonüümisõnastik
ok, haiku valmis

Meeltesegadus ja rahulik koer.
Rahulik muusika ja segane pea.
Kuidas saakski olla selge seal,
kus hetkestki kinni ei saa?

võiks ju õppida
no pigem paitan kasse
küll ma hiljem teen

suured plaanid ees
oih, lükkuvad edasi
küll teen, tegelt ei